

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А
П Р О Е К Т Р І Ш Е Н Н Я

Про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2021 рік

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статті 18 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», розглянувши внесений обласною державною адміністрацією проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2021 рік, обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2021 рік (далі – Програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації забезпечити виконання завдань і пріоритетних напрямків розвитку області у 2021 році.
3. Постійним комісіям обласної ради розглядати на своїх засіданнях питання про хід виконання Програми та за результатами розгляду вносити відповідні пропозиції.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії обласної ради.

*Проект рішення підготовлено
Департаментом економічної політики
та стратегічного планування Одеської
облдержадміністрації та винесено на
розгляд головою облдержадміністрації*

Додаток
до рішення обласної ради
від _____ 2020 року
№ _____

Підготовлено
Одеською обласною державною адміністрацією

ПРОГРАМА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2021 РІК

Зміст Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2021 рік

ВСТУП.....	4
1. АНАЛІЗ ТА ДИНАМІКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ У 2020 РОЦІ .	5
2. ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	51
3. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ	52
4. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	52
4.1. Промисловість.....	52
4.2. Агропромисловий комплекс.....	54
4.3. Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс.....	55
4.4. Будівництво та житлова політика	56
4.5. Дорожньо-транспортне господарство	56
5. МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ	57
5.1. Управління об'єктами комунальної власності.....	57
6. РИНКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ТА ЇХ.....	58
СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ	58
6.1. Реформування відносин власності	58
6.2. Регуляторна політика та розвиток підприємництва.....	59
6.3. Надання адміністративних послуг	60
7. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА	61
8. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ.....	62
9. СОЦІАЛЬНА СФЕРА	63
9.1. Демографічна ситуація та розвиток ринку праці	63
9.2. Грошові доходи населення та заробітна плата	64
9.3. Соціальне забезпечення	65
9.4. Пенсійна забезпечення	66
9.5. Житлово-комунальне-господарство	66
10. ГУМАНІТАРНА СФЕРА	67
10.1. Охорона здоров'я	67
10.2. Освіта.....	68
10.4. Культура	71
10.5. Фізична культура і спорт.....	72
10.6. Туристично-рекреаційна галузь.....	73
10.7. Розвиток громадянського суспільства	74
11. ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ	75
1. Основні показники соціально-економічного розвитку Одеської області на 2021 рік.....	78

ВСТУП

Програма соціально-економічного та культурного розвитку області на 2021 рік (далі – Програма) розроблена Одеською обласною державною адміністрацією у взаємодії з територіальними підрозділами центральних органів виконавчої влади відповідно до Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», постанов Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 №621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного та соціального розвитку та складання проекту державного бюджету», від 11.07.2018 №546 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2019-2021 роки» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 №688-р «Деякі питання реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні».

Програма відповідає стратегічним та операційним цілям, напрямкам Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року №695, Стратегії розвитку Одеської області на період 2021-2027 роки (рішення сесії обласної ради сьомого скликання від 03.03.2020 №1228-VII).

Програмою окреслені пріоритетні цілі, основні завдання та заходи економічного, соціального та культурного розвитку регіону на короткостроковий період з урахуванням сучасних реформ децентралізації.

Головною метою Програми є недопущення зниження рівня життя та забезпечення соціальних потреб мешканців Одеської області на фоні розповсюдження коронавірусної інфекції 2019-nCoV, базуючись на ефективній боротьбі з нею на початку року та забезпеченні стабільного функціонування економіки регіону і соціальної сфери у подальшому.

У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку області за 9-11 місяців 2020 року, визначені актуальні питання та основні завдання економічного і соціального розвитку області на 2021 рік. Також представлені ключові прогнозні показники соціально-економічного розвитку та перелік регіональних програм, реалізація яких здійснюватиметься у 2021 році.

1. АНАЛІЗ ТА ДИНАМІКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ У 2020 РОЦІ

Одеська область у 2020 році- це:

- ✚ 12,5% виконаних будівельних робіт січень – жовтень 2020 року (17624,3 млн грн)
- ✚ 8,9% введеного в експлуатацію житла січень - червень 2020 року (329,5 тис м²)
- ✚ 7,4% обороту роздрібної торгівлі січень – жовтень 2020 року (71,3 млрд грн)
- ✚ 7,6% обсягу експорту послуг січень – вересень 2020 року (621,1 млн дол США)
- ✚ 6,2% обсягу вантажних перевезень січень – жовтень 2020 року (30,6 млн т)
- ✚ 3,9% капітальних інвестицій січень – вересень 2020 року (10,6 млрд грн)
- ✚ 3,7% прямих іноземних інвестицій на 30.06.2020 (1,7572 млрд дол США)
- ✚ 2,7% обсягу експорту товарів січень – вересень 2020 року (950,8 млн дол США)
- ✚ 2,8% промислового виробництва січень – жовтень 2020 року (55,05 млрд грн)

ФІНАНСИ

За 11 місяців 2020 року до зведеного бюджету області надійшло **67 252,1 млн грн**, виконання плану 82,0%, до плану недоотримано 14 749,7 млн грн, темп росту до минулого року склав 104,9% або зростання на 3 122,8 млн грн, у тому числі:

➤ до **державного бюджету** надійшло **50 697,7 млн грн**, виконання плану 78,6%, недоотримано 13 820,5 млн грн, темп росту до відповідного періоду минулого року 105,1% або зростання на 2 481,5 млн грн.

Недоотримання коштів до державного бюджету відбулось за рахунок невиконання встановлених ДФС України індикативних показників:

- **податкових платежів** надійшло **11 747,9 млн грн**, виконання плану 55,4%, недоотримано 9 442,9 млн грн:

- податок на додану вартість із вироблених в Україні товарів 4 958,3 млн грн, виконання плану 47,4%, недоотримано 5499,1 млн грн;

- податок на прибуток підприємств 2475,1 млн.грн, виконання плану 54,9%, недоотримано на 2030,7 млн грн;

- акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів 250,1 млн грн, виконання плану 19,1%, недоотримано 1 058,3 млн грн;

- військовий збір 820,9 млн.грн., виконання плану 79,7%, недоотримано на 209,1 млн грн.

- **митних платежів** надійшло **37 209,8 млн грн**, виконання плану 89,4%, недоотримано 4 404,2 млн грн.

➤ до **місцевих бюджетів** надійшло **16 554,3 млн грн**, виконання плану 94,7%, недоотримано 928,1 млн грн, темп росту 104,0% або зростання на 641,3 млн грн, у т.ч:

- **загальний фонд** – **16 080,7 млн грн**, виконання 94,5% або недоотримано 935,5 млн грн;

- **спеціальний фонд** – **437,7 млн грн**, виконання 101,4% або додатково отримано 6,4 млн грн.

Одними з основних бюджетоутворюючих податків місцевих бюджетів є податок на доходи фізичних осіб, який складає 56,3% місцевих бюджетів та плата за землю – 15,6%, які за 11 місяців 2020 року склали:

- **ПДФО** – **9 055,4 млн грн**, виконання плану 92,0%, недоотримано 788,4 млн грн, темп росту до минулого року 105,8% або + 499,7 млн грн;

• **плата за землю – 2 505,0 млн грн**, виконання плану 94,8%, недоотримано 136,1 млн грн, темп росту до минулого року 94,8% або – 136,1 млн грн.

Сприяння стійкому економічному та соціальному розвитку регіону, районів та територіальних громад.

Із 408 місцевих бюджетів план загального фонду за 11 місяців 2020 року виконано по 194 бюджетам (47,5% загальної кількості) з обсягом перевиконання 221,3 млн грн, не виконано по 214 бюджетам на суму 1 155,9 млн грн.

До бюджетів **міст обласного значення** надійшло **8 983,5 млн грн**, виконання плану **92,5%**, недоотримано **728,0 млн грн**.

До бюджетів **районів** надійшло **3 057,0 млн грн**, виконання плану **97,1%**, недоотримано **92,0 млн грн**.

До бюджетів **ТГ** надійшло **1 771,5 млн. грн**, виконання плану **101,9%**, додатково отримано **33,1 млн грн**.

До **обласного бюджету** надійшло **2 204,7 млн грн**, виконання плану **93,7%**, недоотримано 149,3 млн грн.

Підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів

Підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів в першу чергу відображається через бюджетну децентралізацію.

В результаті децентралізації місцеві бюджети області отримали стабільні джерела доходів, що дозволило залучити в їх розпорядження значний фінансовий ресурс.

Завдяки цілеспрямованій державній позиції щодо **децентралізації коштів місцевих бюджетів**, місцеві бюджети громад отримали **стабільні джерела доходів**, що дозволило залучити в їх розпорядження **значний фінансовий ресурс**, який на 2020 рік становить - **1,9 млрд грн**, що складає **10%** обсягу місцевих бюджетів області.

За 11 місяців 2020 року обсяг ресурсу від децентралізації склав **1,77 млрд грн** у т.ч.:

- **податок на прибуток підприємств (приватного сектора) – 206,4 млн грн.**
- **ПДФО (збільшення ставки з 15% до 18%) – 840,3 млн грн.**
- **акцизний податок – 752,8 млн грн.**
- **транспортний податок – 9,3 млн грн.**
- **плата за адміністративні послуги – 56,3 млн грн.**

За період децентралізації з 2016 року кількість територіальних громад в області, що перебували на прямих бюджетних відносинах, **збільшилась з 8 до 31 ТГ** площею **11,5 тис км²** та з населенням **370 тис осіб** (2016 р – 8 ТГ, 2017 р – 10 ТГ, 2018 р – 25 ТГ, 2019 р – 28 ТГ).

Підвищення ефективності використання бюджетних коштів

Видатки місцевих бюджетів по області за 11 місяців 2020 року складають **23 933,5 млн грн** (план – 31 257,2 млн грн, виконання 76,6%):

- **загальний фонд – 17 877,2 млн грн** (план – 22 438,9 млн грн, виконання 79,7%);
- **спеціальний фонд – 6 056,3 млн грн** (план – 8 818,3 млн грн, виконання 68,7%).

Направлено на захищені видатки **12 182,3 млн грн** або 50,9%, у тому числі:

- на заробітну плату – 10 589,2 млн грн (план – 12 625,4 млн грн, або 83,9%);
- енергоносії – 519,8 млн грн (план – 949,4 млн грн, або 54,8%);
- медикаменти та харчування – 416,3 млн грн (план – 734,2 млн грн, або 56,7% плану);
- соціальне забезпечення – 656,9 млн грн (план – 807,6 млн грн, 81,3% плану).

На соціально-культурну сферу використано 14 208,5 млн грн, або 59,4% загального обсягу видатків (річний план – 17 949,5 млн грн, 79,2% плану).

Найбільшу питому вагу у обсязі видатків соціально-культурної сфери займає освіта – 67,6% (9 599,6 млн.грн., план - 12 262,7 млн.грн., виконання 78,3%); охорона здоров'я – 16,5% (2 350,8 млн.грн., план - 2 903,7 млн.грн., виконання 81,0%); соціальний захист – 8,7% (1 243,1 млн.грн., план - 1 500,4 млн.грн., виконання 82,9%).

Видатки по обласному бюджету з урахуванням трансфертів – 4 015,1 млн грн (план – 5 761,4 млн грн, виконання 69,7%), у т.ч.:

-загальний фонд – 2 553,2 млн грн (план – 3 323,6 млн грн, виконання 76,8%);

-спеціальний фонд – 1 461,9 млн грн (план – 2 437,8 млн грн, виконання 60,0%).

Направлено на захищені видатки 1 287,9 млн грн або 32,1%, у т.ч.:

- на заробітну плату – 1 022,3 млн грн (план – 1 188,4 млн грн, або 84,3%); - енергоносії – 69,1 млн грн (план – 125,3 млн грн, або 55,2%);

- медикаменти та харчування – 86,2 млн грн (план – 127,1 млн грн, або 67,8%);

- соціальне забезпечення – 130,3 млн грн (річний план – 162,7 млн грн, 80,1% плану).

Питання мінімізації ризиків ухилення від сплати податків, недопущення зростання недоїмки та зниження податкового боргу суттєво впливають на стан виконання та наповнення місцевих бюджетів області. Дане питання знаходиться на контролі ГУ Державної податкової служби в Одеській області.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

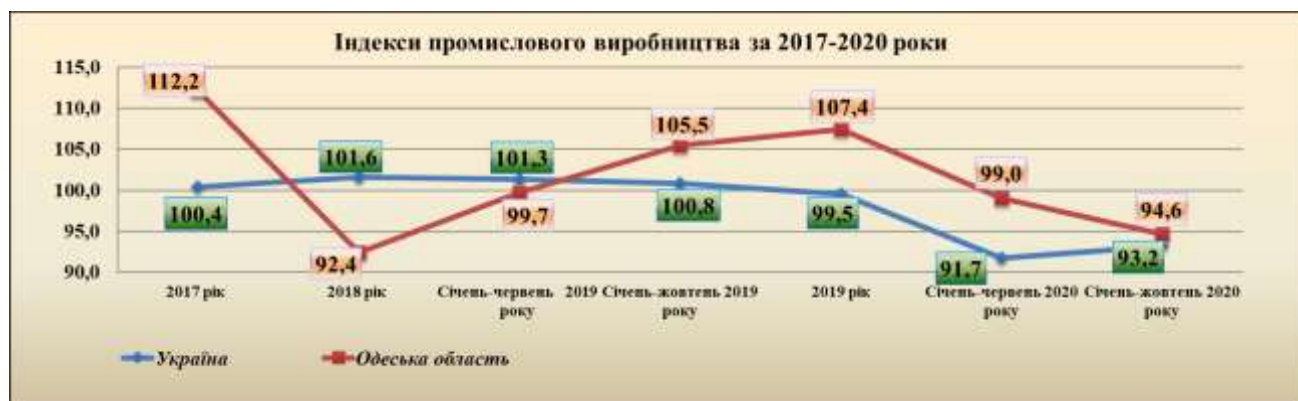
Одеська область - високорозвинений індустріальний регіон, промисловість якого відіграє значну роль у структурі реального сектору економіки регіону.

В області здійснюють свою діяльність 214 великих та середніх промислових підприємств.

У січні-жовтні 2020 року до січня-жовтня 2019 року обсяг промислового виробництва зменшився на 5,4% (13 місце серед регіонів країни).

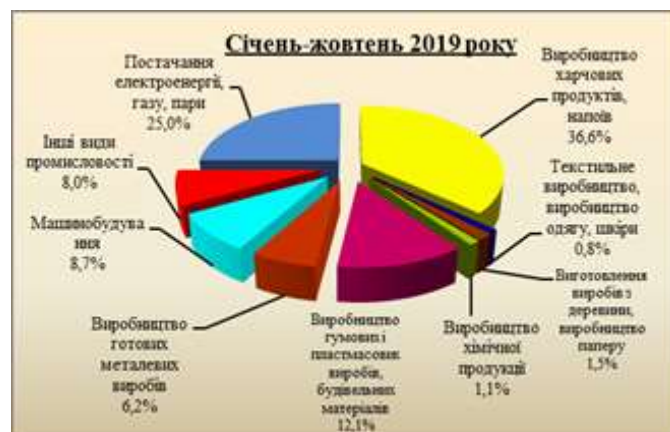
Зросли обсяги виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (у 2,5 раза).

Зменшились обсяги виробництва у текстильному виробництві, виробництві одягу, виробів зі шкіри (-19,1%), у машинобудуванні (-15,4%), на підприємствах з виробництва виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності (-13,7%), у виробництві харчових продуктів, напоїв (-3,7%), у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів (-1,4%), у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої продукції (-0,2%), на підприємствах з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (-3,3%).

За січень-жовтень 2020 року підприємствами промислового комплексу реалізовано продукції (робіт, послуг) на суму 55 053,0 млн грн. Найбільше

реалізовано продукції підприємствами харчової промисловості (33,7% до загального обсягу), з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (23,7%), з виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (16,5%), машинобудування (8,2%), металургії (5,8%).

Промисловість Одеської області у січні-жовтні 2020 року представляє:

- 2,8% промислового виробництва – 11 місце в країні (за січень-жовтень 2020 року);
- 55,5 тис штатних працівників (за жовтень 2020 року) із середньомісячною зарплатою 11583 грн;
- 21,2% всіх капітальних інвестицій (за січень-вересень 2020 року – 2244,0 млн грн).

Локомотивом економіки регіону є інвестиції, інновації та модернізація виробництва, збільшення обсягів експорту, підтримка малого та середнього бізнесу. Ці пріоритети залишаються для регіону у 2020-2021 роках.

✓ У Біляївському районі області відкрився завод з виробництва склофібробетону потужністю більш 120 тис м² склофібробетону на рік. Передбачається, що продукцію підприємства будуть використовувати не тільки в Україні, але і експортувати.

✓ У 2020 році експорт LAN-кабелів виробництва **ПАТ «Одескабель»** становить 65%, і його частка в структурі продажів росте. Підприємство розширює географію присутності і тепер LAN-кабелі реалізують вже в 21 країні світу. В рамках стратегії з розширення територіальної мережі, 01.02.2020 **ПАТ «Одескабель»** відкрило нове представництво в Бухаресті, Румунія.

Підприємство розширило асортимент новинкою - *кабелі спіральні з вилкою для приєднання електричних пристроїв до мережі живлення електричного струму до 16 А і номінальної напруги до 250 В.*

✓ У травні 2020 року **ПрАТ «Виробниче об'єднання «Стальканат-Сілур»** виготовив 1566 т стабілізованих пасм для армування залізобетонних виробів. Це рекордний показник за останні два роки. Сертифікат KIWA Inspecta №11196-01 відкриває доступ арматурним стабілізованим пасмам для будівельного сегменту Фінляндії. У липні 2020 року **введено в експлуатацію новий агрегат патентування** для вуглецевого дроту потужністю 1500 т на місяць. Дане сучасне обладнання забезпечує найкращу якість обробки заготовки для вуглецевого дроту, що використовується в канатах.

✓ У проекті системи холодопостачання для нового супермаркету в Ларнаці, яка спроектована та виготовлена на CO₂, **ТОВ «Айсберг»** виступив як виробник холодильних меблів, антифризової системи відтавання і постачальник системи комп'ютерного моніторингу Adap-Kool (Danfoss).

✓ **ТОВ «Телекарт-Прилад»** розпочав серійне виробництво кисневих концентраторів «БРІЗ-20», які застосовуються при лікуванні COVID-19 (20 літрів кисню за хвилину) за допомогою молекулярної фільтрації повітря фізичним шляхом. Потужність виробництва буде доведена у 2021 році до 1000 одиниць на місяць.

✓ **ПАТ «Одеський припортовий завод»** - 2020 рік - рік модернізації.

У лютому 2020 року розпочато капітальний ремонт агрегату №2 з виробництва аміаку, який планується запустити в роботу в I кварталі 2021 року та агрегату з виробництва карбаміду – запуск до кінця поточного року.

✓ **ТОВ «Дельта Вілмар Україна»** - відновлено та модернізовано цех виробництва і упаковки маргаринової і жирової продукції», планується введення в експлуатацію. Відбувся запуск нової технологічної лінії з розливу та пакування рафінованої олії під ТМ «Чумак».

✓ **ТОВ «ПТК Шабо»** продовжує розвивати ринок експорту. В Китаї відкрився найбільший магазин SHABO. Це 3 магазин SHABO з продукцією, представленою в Китаї під торговою маркою «Master Tardan», попередні два успішно працюють в містах Гуанчжоу і Сіань. (Свою продукцію компанія SHABO експортує в Китай з 2013 року.).

✓ **Філія «ТОВ «Олсідз Блек Сі» «Олійно-екстракційний завод»** включено до Переліку українських виробників ріпакового шроту для експорту на китайський ринок.

✓ **ТОВ «Пуратос Україна»** розроблено окрему лінійку моносортових шоколадів Belcolade Origins.

✓ **ТОВ Фірма «Онисс»** розробила лінійку консервованих домашніх перших страв. Компанія представила нову лінію збалансованого харчування для дітей від 3-х років ТМ «ОНИСС» JUNIOR.

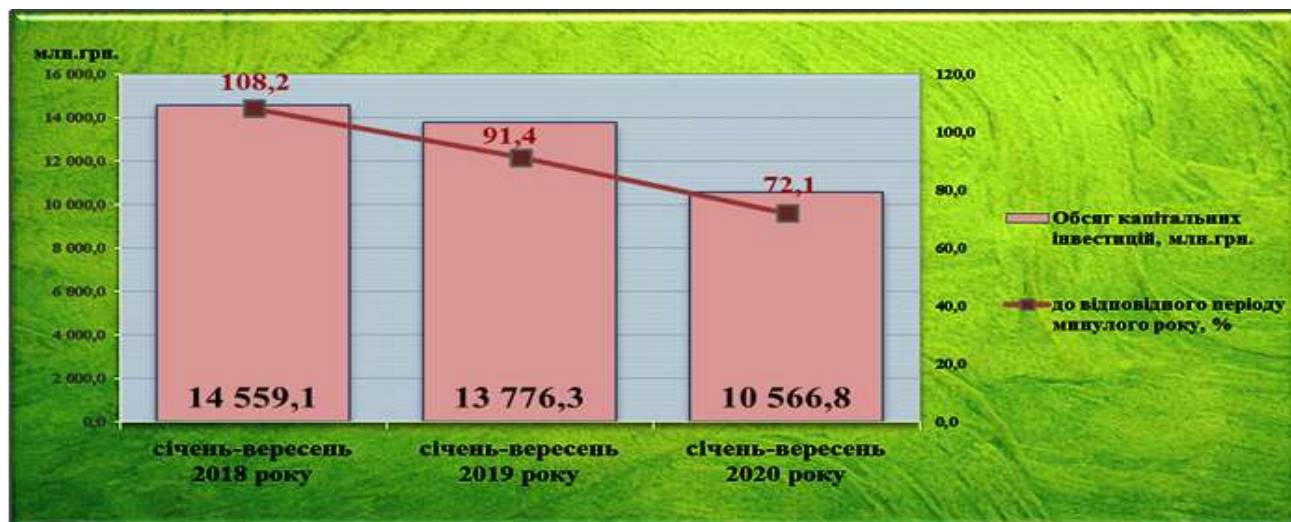
✓ **ТОВ СП «Вім.марк-Україна»** розпочато виробництво та дистрибуцію рослинного молока під торговою маркою Vega Milk. Асортимент марки «Чудо - Чадо» розширено молочними кашами з додаванням фруктів.

✓ З початку 2020 року на території Одеської області введено **9 об'єктів сонячної енергетики загальною потужністю 64,9 МВт/год.**

На різних етапах реалізації перебуває 10 проектів з будівництва об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлюваних джерел енергії (СЕС) з запланованою потужністю майже 140 МВт, для будівництва яких відведені земельні ділянки площею більше 260 га та території Ананівського, Балтського, Березівського, Захарівського, Кодимського, Лиманського та Татарбунарського районів.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У січні-вересні 2020 року в області освоєно **10566,8** млн грн капітальних інвестицій, що на 27,9% (6 місце серед регіонів країни) менше січня-вересня 2019 року (по Україні – 64,6%). У зазначеному періоді область за обсягами капітальних інвестицій посіла 6 місце серед регіонів країни. Частка регіону у загальному обсязі залучених інвестицій – 3,9%.

Найбільші обсяги капітальних інвестицій освоєно в галузях:

- ✚ промисловість – **2244,0** млн грн (21,2%);
- ✚ будівництво – **1918,4** млн грн (18,2%);
- ✚ транспорт, складське господарство, поштова, кур'єрська діяльність – **1636,4** млн грн (15,5%);
- ✚ державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування – **1574,8** млн грн (14,9%);
- ✚ діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – **916,6** млн грн (8,7%);
- ✚ сільське, лісове та рибне господарство – **593,4** млн грн (5,6%)

Капітальні інвестиції в розрізі джерел фінансування

	Освоєно (використано) капітальних інвестицій			
	січень-вересень 2020 року		січень-червень 2019 року	
	млн. грн.	у % до загального обсягу	млн. грн.	у % до загального обсягу
Усього, в тому числі за рахунок:	10566,8	100,0	8100,6	100,0
коштів державного бюджету	508,7	4,1	108,5	1,3
коштів місцевих бюджетів	1415,2	12,1	1267,6	15,7
власних коштів підприємств та організацій	6846,6	62,6	5378,2	66,4
кредитів банків та інших позик	286,5	2,5	382,7	4,7
коштів населення на будівництво житла	1285,1	15,3	786,9	9,7
Кошти іноземних інвесторів	-	-	16,3	0,2
Інших джерел фінансування	224,6	3,4	160,4	2,0

Найвагомішу частку капітальних інвестицій за видами активів у січні-вересні 2020 року **спрямовано в матеріальні активи – 10376,2 млн грн (98,2 % загального обсягу)**, у тому числі у машини, обладнання та інвентар – 34,0% усіх інвестицій, нежитлові будівлі – 18,9%, інженерні споруди – 18,8%, житлові будівлі – 15,9%, транспортні засоби – 7,7%.

В області продовжується реалізація низки найбільших інвестиційних проектів:

- **розширення будівництва зернового терміналу Metals Ukraine** в тилу причалів №7 і 8 Одеського морського порту спільно з ДП «АМПУ» - проект включає будівництво силосів, станції прийомки залізничних вагонів. Проектна місткість силосного парку становить близько 100 тис тонн, продуктивність зернового терміналу по завантаженню судна - 1 тис т/час, а потужність терміналу з переробки зерна - 2 млн/т на рік;

- **будівництво комплексу з переробки зернових вантажів** в тилу причалу №4 морського порту Одеса (4 черга будівництва) **ТОВ «Олімпекс Купе Інтернешнл»** потужністю 2 млн тонн;

- **будівництво нового зернового терміналу** в Чорноморському морському торговельному порту компанією **«Kernel»**, а саме:

- продовження будівництва **ТОВ «Трансгрейнтермінал»** зернового терміналу із обсягом одноразового зберігання 300 тис тонн і обсягом перевалки 3 млн тонн на рік; будівництво додаткової черги терміналу зі збільшенням потужностей ще на 2 млн т вантажів. У складі зернового терміналу - склад підлогового зберігання зерна місткістю 140 тис тонн;

- проведення реконструкції **ТОВ «Трансбалктермінал»** терміналу для збільшення обсягів перевалки вантажів до 4 млн тонн на рік;

- **будівництво терміналу для зберігання і перевалки рослинної олії ТОВ «Allseeds Black Sea»** - новий термінал буде об'єднаний з існуючим терміналом (42 000 т олії) олієпроводом. Проект включає реконструкцію олійнозливної станції. Передбачається збільшення загальної потужності групи зі зберігання олії до 129'000 т (+87'000 т олії) та загального обсягу перевалки олії до 1,5 млн т на рік або до 30% українського експорту соняшникової олії.

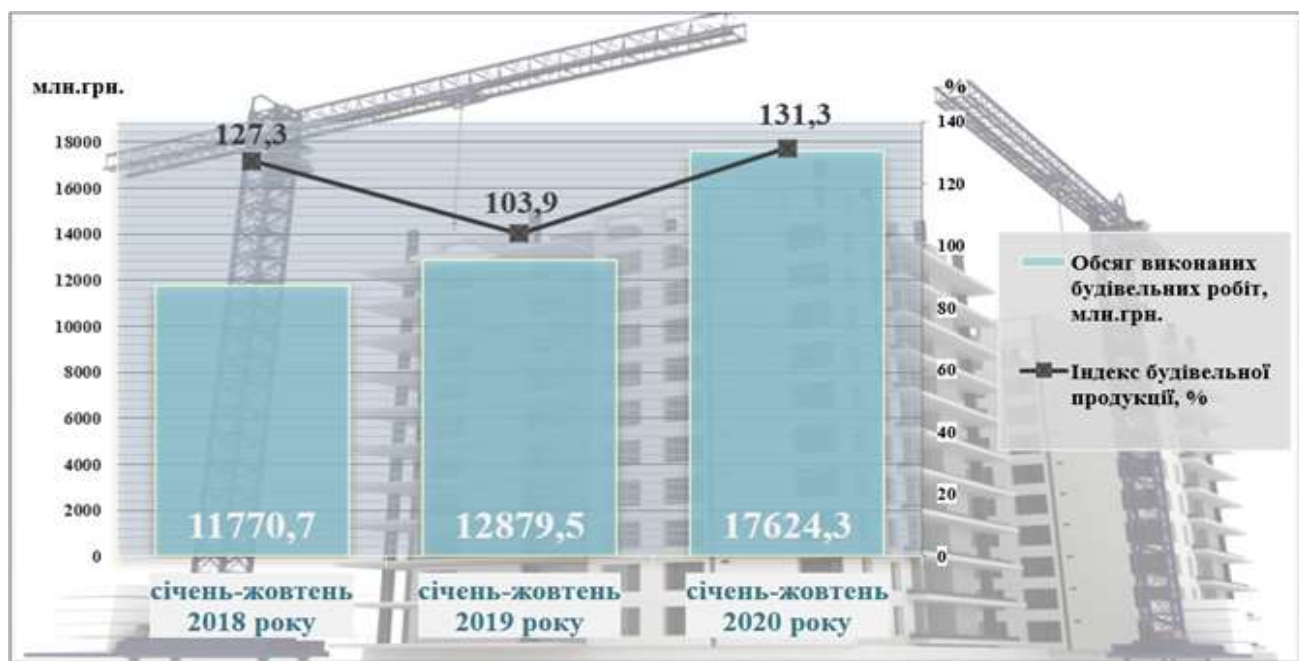
БУДІВНИЦТВО ТА ЖИТЛОВА ПОЛІТИКА

Капітальне будівництво області залишається основою у розвитку майже усіх галузей виробництва та подальшого покращення житлових і культурно-побутових умов населення.

У січні-жовтні 2020 року підприємствами області виконано будівельних робіт на суму **17624,3 млн грн**. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем-жовтнем 2019 року становив **123,9% (по Україні 113,3%)**.

Серед регіонів України у зазначеному періоді Одеська область за **обсягами будівельних робіт**, виконаних власними силами, посіла **2 місце**, за **індексом будівельної продукції** - **4 місце**. Частка обсягу будівельних робіт Одеської області у загальному обсязі становить **12,5%**.

Динаміка обсягу виконаних будівельних робіт

За характером будівництва обсяги робіт розподілились таким чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переоснащення – 67,1% від загального обсягу, з капітального та поточного ремонтів – 31,5%.

За видами будівельної продукції:

	Обсяги виконаних будівельних робіт, млн. грн.		Індекс будівельної продукції, %		у % до загального обсягу
	січень-жовтень 2020р.	січень-жовтень 2019р.	січень-жовтень 2020р. до січня-жовтня 2019р.	січень-жовтень 2019р. до січня-жовтня 2018р.	
Будівлі	3392,0	4698,2	70,5	120,8	19,2
житлові	1751,5	3153,2	53,2	117,4	9,9
нежитлові	1640,5	1545,0	105,7	128,8	9,3
Інженерні споруди	14232,3	8181,4	165,5	96,1	80,8

На загальну тенденцію вплинуло збільшення обсягів будівництва інженерних споруд (на 65,5%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 80,8%.

Водночас відбулося зменшення обсягів будівництва будівель (на 29,5%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 19,2%, у т.ч. житлових на 46,8%, частка у загальному обсязі будівництва 9,9%.

Введення в експлуатацію житла

У січні–червні 2020 року по Одеській області прийнято в експлуатацію **329,5 тис м²** загальної площі житла (нове будівництво), що менше за відповідний період минулого року 30,6%.

Серед регіонів України у зазначеному періоді Одеська область за обсягами введеного в експлуатацію житла посіла **3 місце**, за темпами зростання (зменшення) введеного в експлуатацію житла - **13 місце**. Частка Одеської області в загальному обсязі введеного в експлуатацію житла – 8,9%.

Більше половини (72,6%) загального обсягу житла прийнято в експлуатацію в будинках із двома й більше квартирами.

Серед міст та районів області у зазначеному періоді найбільше житла введено в експлуатацію в Овідіопольському районі – 119,7 тис м², що становить 36,3% загальнообласного показника та в м. Одеса – 104,9 тис м² (31,8% відповідно).

АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС

За 9 місяців 2020 року індекс сільськогосподарського виробництва становив 58,2%. Індекс обсягу виробництва продукції рослинництва 54,6%, тваринництва 91,9%.

Рослинництво

Агротоваровиробники Одещини завершили осінні польові роботи по збиранню врожаю сільськогосподарських культур та проведенню посіву озимих культур під урожай 2021 року.

Врожай зернових культур зібрано з площі 1046,8 тис га, що становить 100% від прогнозних показників. Намолочено 2,0 млн тонн зерна. Урожайність зернових становить 19,3 ц/га, що менше, ніж було в 2019 році на 11,7 ц/га і пояснюється тривалою посухою, яка охопила практично весь регіон і негативно позначилася на стані посівів.

Валовий збір пшениці становив 1,02 млн тонн, урожайність 18,7 ц/га. Валовий збір ячменю склав 546,7 тис тонн, урожайність 18,6. Кукурудзи зібрано 373,2 тис тонн, при урожайності 27,9 ц/га. Зернобобових зібрано 26,4 тис тонн, урожайність 9,6 ц/га.

Завершено збирання ріпаку. Валовий збір становить 124,4 тис тонн, урожайність – 11,6 ц/га. Також зібрано 473,2 тис тонн соняшнику, при урожайності 13,4 ц/га.

Під урожай наступного року посіяно 762 тис га озимих зернових культур, із них 520 тис га озимої пшениці та 242 тис га озимого ячменю. Крім того, посіяно 105 тис га озимого ріпаку.

Погодні умови не сприяли проведенню посівних робіт. Через тривалу посуху посівні роботи проведені поза оптимальними термінами. Як наслідок, у доброму стані 220 тис га озимих зернових, що становить 28,9%, у задовільному стані 335 тис га, що становить 44%, стан решти 207 тис га (27,2%) оцінюється як слабкий та зріджений.

Тваринництво

Вироблено м'яса - 42,6 тис тонн (у живій вазі), що на 3,4 % менше ніж у минулому році, вироблено молока - 268,5 тис тонн, що менше на 3,5 % ніж у попередньому році, яєць – 157,9 млн шт, що на 14,6 % менше до минулого року.

Станом на 01.11.2020 чисельність поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств становить 149,7 тис голів, що на 6,0 % менше, ніж торік. Зменшилося поголів'я корів на 5,5 % і становить 85,9 тис голів, свиней – 145,9 тис голів (на 14,9 % менше), овець і кіз – 281,6 тис голів (на 8,1 % менше), поголів'я птиці – 2529,8 тис голів (на 15,3 % менше).

Розрахунки на землю та майно

З власниками землі у минулому році було укладено 278,8 тис договорів оренди, сума орендної плати становила 2009,1 млн грн або 6,6 % від вартості орендованої землі.

Станом на 01.12.2020 розрахунки з орендодавцями землі за 2019 рік проведені на суму – 1952,7 млн грн, що становить 97,2 % від договірних зобов'язань.

У 2020 році з орендодавцями землі укладено 182,1 тис договорів оренди, сума орендної плати становить 1000,2 млн грн або 4,97 % від вартості орендованої землі.

Станом на 01.12.2020 поточного року розрахунки з власниками землі за 2020 рік проведені на суму – 567,9 млн грн, що становить 56,8 % від договірних зобов'язань.

Розрахунки з орендодавцями землі за 2020 рік тривають.

Довідково: Інформацію щодо розрахунків із орендодавцями за оренду землі за 2020 рік надають лише 18 райдержадміністрацій.

ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА МОРЕГОСПОДАРСЬКИЙ КОМПЛЕКС

Послугами пасажирського транспорту станом на 01.11.2020 скористалося 166,6 млн пасажирів, або 64,1% від обсягу січня–жовтня 2019 року.

Пасажирські перевезення за видами транспорту за січень - жовтень 2020 року

Транспорт	Пасажирообіг		Перевезено пасажирів	
	млн.пас.км	у % до січня–жовтня 2019	тис.	у % до січня–жовтня 2019
Всього, у тому числі:	4565,3	45,8	166595,5	64,1
автомобільним	1500,4	45,8	43368,4	53,5

Вантажні перевезення за січень - жовтень 2020 року

Транспорт	Вантажооборот		Перевезено вантажів	
	млн ткм	у % до січня–жовтня 2019	тис т	у % до січня–жовтня 2019
Всього, у тому числі	52930,0	96,1	30599,4	85,0
автомобільний	1723,5	83,1	7340,6	79,8

Переробка контейнерів в портах регіону за січень – жовтень 2020 року

	Січень-жовтень 2019 року, TEU	Січень-жовтень 2020 року, TEU	Січень - жовтень 2020 року до січня – жовтня 2019 року, %
Перероблено контейнерів Україна, TEU у тому числі:	812 020,01	869 621,00	107,1
Одеський порт	531 187,00	540 444,00	101,7
експорт	244 507,00	252 828,00	103,4
імпорт	263 399,00	263 756,00	100,1
транзит	23 281,00	23 860,00	102,5
Морський порт «Чорноморськ»	111 279,00	125 282,00	112,6
експорт	62 221,00	65 601,00	105,4
імпорт	49 058,00	59 681,00	121,7
транзит			
Морський порт «Південний»	169 420,00	203 472,00	120,1
експорт	76 556,00	90 541,00	118,3
імпорт	86 157,00	97 506,00	113,2
транзит	6 707,00	15 425,00	230,0

За даними ДП «Адміністрація морських портів України» у січні-жовтні 2020 року вантажопереробка в морських портах Одеської області склала 93,909 млн тонн, що становить 103,8% до показників 2019 року (по Україні 101,8%).

Вантажопереробка експортних вантажів в морських портах області склала 71 млн 447 тис тонн (107,7% до показників 2019 року), імпортних – 13 млн 392 тис тонн (92,9% до показників 2019 року).

Перевалка транзитних вантажів склала 8 млн 514, 58 тис тонн (91,8% від показників 2019 року), внутрішнє сполучення – 555,23 тис тонн.

За січень-жовтень 2020 року морські порти Одеської області обробили **6038** суден, зокрема протягом жовтня - **637**.

10.08.2020 відбулося офіційне відкриття міжнародного пункту пропуску через державний кордон для поромного, пасажирського та вантажного сполучення між населеними пунктами Орлівка (Україна) – Ісакча (Румунія).

За рішенням румунської та української сторін, поки через пункт пропуску проходять тільки вантажні транспортні засоби. Після пом'якшення карантинних обмежень в Румунії, через пункт пропуску проходять легкові автомобілі, автобуси та пасажирки без транспорту.

Починаючи з **12.10.2020** з 08.00 години, всі контролюючі органи разом з операторами Поромної переправи Орлівка Україна - Ісакча Румунія з обох боків, почали працювати цілодобово.

БУДІВНИЦТВО ТА ЖИТЛОВА ПОЛІТИКА

Станом на 01.12.2020 всі адміністративні райони області забезпечені схемами планування території районів, з них 15 районів забезпечені актуальною планувальною документацією.

Щодо забезпечення історичних населених місць області історико-архітектурними опорними планами.

До Списку історичних населених місць області, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 №878 входить 12 населених пунктів області.

Станом на 01.12.2020 розроблено 4 та затверджено 1 (місто Балта) історико-архітектурний опорний план.

На даний час в стадії розроблення знаходяться 4 проектів історико-архітектурних опорних планів (м. Ананьїв, м. Білгород - Дністровський, м. Ізмаїл, м. Кілія).

За 11 місяців 2020 року розроблено та затверджено 37 генеральних планів населених пунктів поєднаних з планами зонування території.

Розглянуто на засіданнях архітектурно-містобудівної ради при управлінні з питань містобудування та архітектури облдержадміністрації за 11 місяців поточного року 64 генеральних плани поєднаних з планами зонування території.

Щодо створення та розвитку функціонування служби містобудівного кадастру регіонального рівня.

Службу містобудівного кадастру регіонального рівня створено, на забезпечення її функціонування у 2020 році Регіональною комплексною програмою з утворення (оновлення) містобудівної документації територій та містобудівного кадастру Одеської області на 2019-2023 роки з обласного бюджету заплановано виділення коштів у розмірі 750,0 тис грн.

Станом на 01.12.2020 на виконання розділу Програми з функціонування Служби містобудівного кадастру в Одеській області, в ГУДКСУ в Одеській області зареєстровано та взято на облік бюджетних та фінансових зобов'язань (підписано 7 договорів та Актів виконаних робіт) на суму 747,3 тис грн.

ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНЕ ГОСПОДАРСТВО

Станом на 01.12.2020 на будівництво, реконструкцію, капітальний, поточний середній, дрібний ремонт та експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування державного значення спрямовано – **3 920 376,395 тис грн.**

З них по видам робіт:

- будівництво та реконструкція – 56 185,07134 тис грн;
- капітальний ремонт – 656 386,728 тис грн;
- поточний середній ремонт – 2 649 554,725 тис грн;
- поточний дрібний ремонт – 302 670,948 тис грн;
- експлуатаційне отримання – 255 578,923 тис грн.

Фактичне виконання на 01.12.2020 складає 2 833 149,100 тис грн (72,2%):

- будівництво та реконструкція – 8 694,864 тис грн (15,4%);
- капітальний ремонт – 543 061,016 тис грн (82,7 %);
- поточний середній ремонт – 1 747 536,2018 тис грн (65,9%);
- поточний дрібний ремонт – 301 384,730 тис грн. (99,5%);
- експлуатаційне отримання – 232 472,287 тис грн (90,9%).

Капітальним ремонтом відремонтовано 22,6 км:

- М-05 Київ – Одеса – 6,5 км;
- Р-33 Вінниця – Турбів – Гайсин – Балта – Велика Михайлівка – /М-16/
16,1км.

поточним середнім ремонтом – 67,4 км

- Р-33 Вінниця – Турбів – Гайсин – Балта – Велика Михайлівка – М-16/ – 12,8 км;
- Р-55 Одеса – Вознесенськ – Новий Буг – 13,7 км;
- Т-16-07 Ізмаїл – Кілія – Вилкове – 7 км;
- Т-16-10 /Н-33/ – Приморське – Жовтий Яр – Татарбунари – 14,3 км;
- Т-16-27 Контрольно-пропускний пункт «Серпневе» – Тарутине – Арциз – Сарата – 9,6 км;
- Т-16-47 /Н-33/ – Кароліно-Бугаз – Грибівка – Санжійка – /М-27/ – 10 км.

Велика увага приділяється роботам з розробки та коригування проектної документації, які проводяться в рамках реалізації проектів з розбудови міжнародних автомобільних доріг загального користування державного значення М-05 Київ – Одеса та М-14 Одеса – Мелітополь – Новоазовськ (на м. Таганрог). Ремонт дороги М-05 є одним з пріоритетних проектів Укравтодору у 2020 році. Це дорога міжнародного значення та один з основних транспортних коридорів країни, що поєднує промислові, адміністративні, культурні центри України з морськими портами та забезпечує транзитні автотранспортні перевезення. Реконструйована дорога М-14 поєднує найбільші порти України – Одесу, Миколаїв, Херсон, на долю яких припадає до 80% усіх вантажів країни.

УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Відповідно до статті 15 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», рішення Одеської обласної ради від 22 вересня 2006 року №73-V «Про майно спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, управління якими здійснює обласна рада», розпорядженням голови облдержадміністрації від 22.01.2020 №48/А-2020 «Про внесення змін до Переліку комунальних підприємств (установ, закладів), координацію діяльності яких покладено на структурні підрозділи обласної державної адміністрації», функції з управління **136 об'єктами** спільної власності територіальних громад області покладені на відповідні структурні підрозділи обласної державної адміністрації.

Очікувані надходження до обласного бюджету від оренди комунального майна на 2020 рік затверджені у сумі 16 312,2 тис грн, фактично за 9 місяців 2020 року надійшло – 8 341 тис грн, що становить 51,1 % виконання плану.

За 9 місяців 2020 року надходження до обласного бюджету за рахунок відрахування обласними комунальними підприємствами частини чистого прибутку становили 53,6 тис грн, або 4,9 % від запланованого (1 083,1 тис грн).

РЕФОРМУВАННЯ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ

З початку року від приватизації державного майна спрямовано до Держбюджету України 11651,8 тис грн.

Станом на 01.12.2020 корпоративний портфель держави у Одеському регіоні складається з 17 господарських товариств з державними корпоративними правами, у т.ч. 16 АТ з державними пакетами акцій в статутних капіталах та 1 ТОВ з державними частками.

Органами управління державними корпоративними правами вищевказаних товариств є:

- по 8 підприємствам - відповідні міністерства або державні акціонерні, холдингові та лізингові компанії;

- по 9 підприємствам - Фонд державного майна України, в тому числі, по 3 - регіональне відділення (з них ВАТ «ХК «Краян» та ВАТ «Одеський завод «Центролит» – банкрути на стадії ліквідації, ВАТ «Авіакомпанія «Одеські авіалінії» – економічно не активне, існує «де-юре»).

Станом на 01.12.2020 на обліку та у сфері управління Регіонального відділення перебувають 1331 об'єкт, які у процесі приватизації не увійшли, до статутних капіталів господарських товариств, але залишилися на їх балансі, з яких 25 об'єктів передано в оренду; по 536 об'єктам укладені договори зберігання, 12 об'єктів передано у безстрокове безоплатне користування (ст. 24).

За січень - листопад 2020 року на конкурсних засадах укладено 31 новий договір оренди державного нерухомого майна та проведена робота щодо пролонгації 319 діючих договорів оренди на черговий термін дії шляхом внесення до них відповідних змін.

Протягом січня-листопада 2020 року до Державного бюджету України надійшло коштів за оренду державного майна у сумі 276,497 млн грн.

Здійснюється контроль за 1146 договорами оренди державного майна, які укладені з фізичними та юридичними особами безпосередньо регіональним відділенням, згідно до вимог чинного законодавства.

Станом на **01.12.2020** здійснювався захист державних інтересів у судових органах по **147** судовим справам, зокрема:

- справи про банкрутство – **12**;
- за позовними заявами, поданими регіональним відділенням – **32**;
- за позовними заявам, поданими до регіонального відділення – **21**;
- за участю прокуратури – **16**;
- справи, по яких регіональне відділення виступає як третя особа – **23**;
- справи, по яких регіональне відділення представляє інтереси Фонду державного майна України та його структурних підрозділів по довіреностям - **43**.

Станом на 01.12.2020 на контролі регіонального відділення знаходиться 14 договорів купівлі-продажу.

За результатами перевірок невиконання умов договорів купівлі-продажу не зафіксовано.

У 2020 році за результатами електронних аукціонів регіональним відділенням укладено **6** договорів купівлі-продажу.

РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА

За січень-жовтень 2020 року в області здійснювали діяльність 104,3 тис фізичних осіб-підприємців.

Абсолютний приріст новостворених юридичних осіб склав 2 468 од, фізичних осіб-підприємців – зменшення на 584 од.

Найбільше суб'єктів малого та середнього підприємництва здійснювали діяльність у сфері оптової та роздрібної торгівлі (41,8%), операцій з нерухомим майном (7,1%), інформації та телекомунікацій (7,4%), сільського господарства (5,2%), професійної, наукової та технічної діяльності (5,6%), транспорту (5,3%), промисловості (4,8%), готельно-ресторанного господарства (4,5%), адміністративного, допоміжного обслуговування (3,3%), будівництва (3,1%).

За січень-жовтень 2020 року від суб'єктів малого та середнього підприємництва у вигляді податків та обов'язкових платежів до бюджетів усіх

рівнів надійшло 13,4 млрд грн (+3,7% до відповідного періоду попереднього року), що становить 50,5% загальної суми бюджетних надходжень (без урахування митних платежів):

- державний бюджет – 6,6 млрд грн (+9,7% до відповідного періоду попереднього року);

- місцевий бюджет – 6,8 млрд грн (-1,6% до відповідного періоду попереднього року та складає 46,1% загальної суми надходжень до місцевого бюджету).

У 2020 році завершується реалізація Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 16.06.2017 №405-VII (зі змінами).

Ключовим напрямком Програми є спрощення доступу підприємців до фінансових ресурсів шляхом часткової компенсації вартості кредитів, отриманих на реалізацію інвестиційних проектів. З початку дії Програми проведено 8 конкурсних відборів, розглянуто 60 заявок від підприємців районів і міст області.

За результатами проведених конкурсних відборів інвестиційних проектів право на компенсацію отримали 24 підприємства для реалізації 28 інвестиційних проектів із загальною сумою кредитного портфелю 73,9 млн грн. Підприємства-переможці забезпечили роботою майже 1400 мешканців області. З початку участі у проекті підприємствами-учасниками створено понад 150 нових робочих місць.

У 2020 році продовжувалася підтримка проектів минулих років. Крім того, з метою подальшої підтримки розвитку підприємництва в області заплановано продовжити дію Програми часткової компенсації вартості кредитів до 2023 року.

НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

В Одеській області функціонує мережа із 43 центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), у тому числі 8 міських, 1 міськрайонний, 24 районних, 8 в територіальних громадах, 2 в сільських радах, 3 територіальних підрозділи ЦНАП Одеської міської ради.

За 11 місяців 2020 року спеціалістами ЦНАП Одеської області надано **520 700** адміністративних послуг (в середньому за місяць – 47 336 послуг).

Максимально наближення послуг до громадян шляхом утворення ЦНАП в територіальних громадах Одеської області.

Протягом 2020 року за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» триває робота щодо відкриття нового ЦНАП в Шабівській ТГ.

Зосередження у ЦНАП максимально широкого спектру послуг (соціальних, транспортних, послуг з реєстрації актів цивільного стану).

Відповідно до умов Меморандуму про співпрацю, укладеного між Одеською обласною державною адміністрацією, Міжнародною благодійною організацією «Фонд Східна Європа», Комунальним підприємством «Обласний інформаційно-аналітичний центр» в рамках реалізації спільного проекту «Електронне врядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP), залучено представників Всеукраїнської асоціації ЦНАП для уніфікації адміністративних послуг, що надаються через 15 ЦНАП-учасників проекту EGAP. Також приведено у відповідність до чинного законодавства інформаційні та технологічні картки адміністративних послуг, що передбачені переліком. Універсальний перелік передано усім ЦНАП для використання в роботі.

В 2020 році у зв'язку зі змінами в законодавстві доповнено перелік послуг, комплексною послугою «єМалятко», яка передбачає **повний комплекс послуг за однією заявою**:

- державна реєстрація народженої дитини;
- реєстрація місця проживання дитини;
- призначення допомоги при народженні дитини;
- реєстрація народженої дитини в електронній системі охорони здоров'я;
- видача посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї (за певних умов);
- реєстрація в демографічному реєстрі;
- визначення походження народження дитини (якщо батьки не перебувають у зареєстрованому шлюбі);
- реєстрація в державному реєстрі фізичних осіб-платників податків;
- визначення належності дитини до громадянства України.

На сьогодні в Одеській області з 43 центрів надання адміністративних послуг, 41 уклав узгоджені рішення та протоколи про співробітництво з Південним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції (м. Одеса) з метою запровадження зазначеної послуги в центрах надання адміністративних послуг Одеської області, з яких вже в 9 центрах надання адміністративних послуг Одеської області запроваджено комплексну послугу «єМалятко» шляхом підключення до Порталу «Дія». Наразі триває робота щодо підключення решти ЦНАП.

Також проводиться робота щодо запровадження послуг соціального характеру через центри надання адміністративних послуг Одеської області.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

У січні-вересні 2020 року обсяги **експорту та імпорту товарів** становили **950,8 млн дол** (на 2,4 % менше до січня- вересня 2019 року) та **1440,8 млн дол США** (на 10,1% більше до січня-вересня 2019 року) відповідно. Негативне сальдо становило 490,0 млн дол США.

Зовнішньоторговельні операції товарами підприємства області здійснювали з партнерами із **171** країною світу.

Основу товарної структури експорту області складали:

- продукти рослинного походження – 407,0 млн дол США, (менше на 17,8% проти січня–вересня 2019 року);
- жири та олії тваринного або рослинного походження – 185,9 млн дол США (більше на 51,3 %);
- засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 77,0 млн дол США (більше на 5,5%);
- машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання– 76,1 млн дол США (збільшення на 35,7 %);
- готові харчові продукти – 59,2 млн дол США (менше на 29,0%);
- недорогоцінні метали та вироби з них – 42,2 млн дол США (менше на 12,1%);
- продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей економіки – 40,7 млн дол США (більше на 35,6%).

Серед країн-партнерів експорт товарів збільшився до країн Саудівської Аравії – у 5,3 рази, Греції – у 4,5 рази, Бангладеш – у 2,6 рази, Болгарії – у 1,9 разів, Угорщини – у 1,9 разів.

У січні-вересні 2020 року обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 222,0 млн дол, що на 3,2% менше у порівнянні з січнем-вереснем 2019 року. (23,3% від загального обсягу експорту товарів області).

Найсуттєвіші експортні поставки серед країн ЄС здійснювались до Болгарії – 28,3 млн дол, Польщі – 23,0 млн дол, Нідерландів – 20,9 млн дол, Іспанії – 20,7 млн дол, Бельгії – 17,2 млн дол, Італії – 16,9 млн дол, Франції – 13,1 млн дол, Румунії – 12,4 млн дол США.

Найбільші імпорتنі поставки товарів за січень-вересень 2020 року надійшли з Китаю на суму 430,1 млн дол США (29,9% від загальної кількості імпорту), Туреччини – 185,8 млн дол США (12,9%), РФ – 85,6 млн дол США (5,9%), Індонезії – 70,4 млн дол США (4,9%), Німеччини – 68,0 млн дол США (4,7%), США – 65,5 млн дол США (4,5%).

У товарній структурі імпорتنих надходжень товарів значними були:

- машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, яких отримано на 230,9 млн дол (менше на 6,8% проти січня-вересня 2019 року);
- мінеральні продукти – 178,9 млн дол (більше на 28,6%);
- продукти рослинного походження – 168,8 млн дол (більше на 55,7%);
- засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 129,3 млн дол (більше на 20,5%);
- продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 81,9 млн дол (менше на 5,4 %);
- недорогоцінні метали та вироби з них – 80,5 млн дол (на 17,0% менше);
- жири та олії тваринного та рослинного походження – 77,4 млн дол (більше на 33,5%).

У січні-вересні 2020 року імпорт товарів з країн ЄС становив 301,6 млн дол (20,9% до загального імпорту товарів області) та зменшився проти аналогічного періоду 2019 року на 10,3%.

Найбільший обсяг імпорту товарів за звітний період надійшов з таких країн ЄС як: Німеччина, Італія, Польща, Іспанія, Франція, Греція, Болгарія, Литва.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ПОСЛУГАМИ

У січні-вересні 2020 року експорт послуг становив **621,1 млн дол США**, імпорт – **209,9 млн дол США**. Порівняно із січнем-вереснем 2019 року експорт збільшився на 4,7% (на 27,9 млн дол США), імпорт збільшився – на 10,1% (19,2 млн дол США). Позитивне сальдо становило 411,2 млн дол США.

Зовнішньоторговельні операції проводилися із партнерами із **154** країнами світу.

У січні-вересні 2020 року найбільші обсяги експорту послуг припадали на:

- транспортні послуги – 470,8 млн дол США (75,8% від загального обсягу експорту послуг);
- ділові послуги – 54,6 млн дол США (8,8 % від загального обсягу);
- роялті та інші послуги пов'язані з використанням інтелектуальної власності – 34,4 млн дол США (5,5%).

Серед країн-партнерів найбільше експортувались послуги до Швейцарії – 88,9 млн дол США (124,3%), Віргінських островів – 59,9 млн дол США (9,6%), Кіпру –

46,2 млн дол США (7,4%), РФ – 39,4 млн дол США (6,3%), ОАЕ – 36,7 млн дол США (5,9%).

У січні – вересні 2020 року обсяг експорту послуг до країн ЄС становив 204,3 млн дол США, що на 1,6% більше у порівнянні з січнем-вереснем 2019 року (33,9% від загального обсягу експорту послуг області).

Головними партнерами в експорті послуг серед країн-членів ЄС були: Швейцарія – 88,9 млн дол (збільшення проти січня-вересня 2019 року на 14,2%), Кіпр – 46,2 млн дол (збільшення на 25,6%), Німеччина – 23,6 млн дол (збільшення на 30,1%), Данія – 14,2 млн дол (зменшення на 46,5%), Естонія – 14,1 млн дол (збільшення на 39,6%).

У січні-вересні 2020 року найбільші обсяги імпорту послуг припадали на:

- транспортні послуги – 159,7 млн дол США (76,1 % від загального обсягу імпорту послуг);
- ділові послуги – 29,7 млн дол (14,2%);
- послуги з будівництва – 4,1 млн дол (2,0%);
- послуги, пов'язані з подорожами – 3,9 млн дол (1,8 %).

Серед країн-партнерів найбільше імпортувалися послуги з Туреччини – 34,6 млн дол США (збільшення проти січня-вересня 2019 року на 57,1%), Кіпру – 21,3 млн дол США (збільшення на 33,4%), Грузії – 16,6 млн дол США (зменшення на 3,8%), Франції – 14,8 млн дол США (зменшення на 30,8%), Китаю – 14,6 млн дол США (збільшення на 9,9%), Болгарії – 10,2 млн дол США (збільшення на 41,8%).

Обсяг імпорту послуг з країн ЄС у січні-вересні 2020 року становив 99,5 млн дол (47,4% у загальному обсязі імпорту послуг), що на 0,9% більше у порівнянні з січнем-вереснем 2019 року.

Серед країн ЄС найбільші обсяги послуг одержувалися від Кіпру – 21,3 млн дол США (більше проти січня-вересня 2019 року на 33,4%), Франції – 14,8 млн дол США (менше на 30,8%), Болгарії – 10,2 млн дол США (більше на 41,8%), Данії – 9,5 млн дол США (більше на 24,4%), Німеччини – 8,1 млн дол США (менше на 21,0%), Естонії – 6,1 млн дол США (більше у 2,6 рази).

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Прямі іноземні інвестиції в Одеську область станом на 30 червня 2020 року

(за інформацією Національного банку України)

Станом на 30.06.2020 загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (інструменти участі в капіталі та боргові інструменти) становив 1757,2 млн дол США (обсяг зменшився на 91,1 млн дол США або на 4,9% у порівнянні з даними на 31 грудня 2019 року).

За обсягами ПІ Одеська область посіла 7 місце (на 31.12.2019 – 5 місце) серед інших регіонів країни.

До основних країн-інвесторів, на які припадає 89,1% загального обсягу прямих інвестицій (інструментів участі в капіталі) входять: Кіпр (28,7%), Нідерланди (14,5%), Сінгапур (12,4%), Люксембург (8,9%), Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії (7,7%), Монако (5,8%), Німеччина (5,1%), Сейшельські Острови (3,1%), Франція (2,9%).

Серед країн світу на 30 червня 2020 року з 31 грудня 2019 року:

Найбільший відтік ПІІ (інструментів участі в капіталі) (млн дол США):	
Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	-27,9
Сінгапур	-25,9
Кіпр	-24,5
Ангілья	-13,3
Панама	-9,0
Німеччина	-8,1
Люксембург	-7,9
Бельгія	-6,5
Монако	-6,1
Всього відтік	-134,9

Найбільший приріст ПІІ (інструментів участі в капіталі) (млн дол США):	
Гонконг	+15,7
Нідерланди	+5,3

За видами економічної діяльності на 30 червня 2020 року з 31 грудня 2019 року:

Найбільший відтік ПІІ (інструментів участі в капіталі) у сферах:

Промисловість	-53,8 млн дол США
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	-47,4 млн дол США
Операції з нерухомим майном	-27,5 млн дол США

Найбільший приріст ПІІ (інструментів участі в капіталі) (млн дол США):	
Тимчасове розміщення та організація харчування	+12,6 млн дол США

Водночас на **30,1млн дол США (+8,5% до початку року)** зріс обсяг боргових інструментів.

У поточному році підприємствами з іноземними інвестиціями продовжувалася робота щодо реалізації започаткованих у минулих роках та нових інвестиційних проектів. Так, СП «Вітмарк-Україна» введено в експлуатацію нові промислові потужності з повним циклом виробництва рослинного молока під торговою маркою Vega Milk (інвестиції склали близько 5,0 млн євро);

ТОВ «Укратлантік» реалізується проект «Удосконалення технологічних та виробничих процесів ТОВ «Укратлантік» в рамках стратегії безперервного вдосконалення Groupe Atlantic», зокрема у поточному році на підприємстві здійснювалася модернізація електричного обладнання;

ТОВ «Дельта Вілмар Україна» - завершено проект «Будівництво цеху виробництва і упаковки маргаринової і жирової продукції»: на новому комплексі проводилися пусконаладжувальні роботи, до кінця 2020 року планується введення в експлуатацію; по проекту «Будівництво 2-х ліній з розливу та пакування рафінованої дезодорованої олії» - завершуються проектувальні роботи, очікується, що у листопаді 2020 року будуть проводитися пусконаладжувальні роботи;

ТОВ «Бруклін-Київ» в рамках проекту «Будівництво перевантажувального комплексу зерна в тилу причалу №1-з в районі Андросівського молу» (ЗПК) у червні 2020 року введено в експлуатацію 5-ту чергу ЗПК. Загальна вартість проекту складає 103,8 млн дол США; проект фінансується за підтримки «Європейського банку реконструкції і розвитку». Партнером виступає міжнародний швейцарський оператор-зернотрейдер компанія «Louis Dreyfus Company Suisse S.A.». Також, у

цьому році компанією реалізовано проект «Відкриття складського майданчику для зберігання генеральних вантажів і контейнерів у тилу причалу №39 ДП ОМТП у м. Одеса», обсяг інвестицій по проекту – 101,15 млн грн;

ТОВ «Олімпекс Купе Інтернейшнл» введено в експлуатацію 4-ту чергу будівлі портового зернового терміналу. Компанією RISOIL S.A. здійснюється розробка проекту з «Будівництва двостороннього пірсу, розширення та експлуатації інженерної транспортної інфраструктури, виробничих потужностей перевалки насипних, наливних вантажів» з орієнтовним обсягом інвестицій 35-40 млн дол США. Активна фаза будівництва розпочнеться у наступному році. ТОВ «СЗТ Чорноморськ» у 2020 році розпочато роботи у Чорноморському морському порту щодо будівництва спеціалізовано зернового перевантажувального комплексу із виходом транспортної галереї на причали №№5, 6.

З початку року підприємствами з іноземними інвестиціями: ТОВ «Гудзовка-Солар-1», ТОВ «Гудзовка-Солар-2», ТОВ «Болград Еліос», ТОВ «Арциз Солар», ТОВ «Подільськ Грін Енерджі» введено в експлуатацію об'єкти енергетичної інфраструктури з відновлюваних джерел енергії.

У поточному році, в рамках меморандумів про співпрацю, які було підписано 04.03.2020 між Одеською обласною державною адміністрацією, Овідіопольською районною державною адміністрацією, відповідними територіальними громадами області та німецькою компанією «NOTUS ENERGY», розпочато реалізацію 3-х інвестиційних проектів у сфері вітроенергетики загальною потужністю 302,0 Мвт та вартістю понад 360 млн євро.

У 2020 році розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 30.10.2020 №765/од-2020 заснована установа «Агенція регіонального розвитку Одеської області». Головною метою Агенції є сприяння у реалізації суб'єктами регіонального розвитку регіональної стратегії та виконання плану заходів з її реалізації, програм і проектів регіонального розвитку та підвищення інвестиційної привабливості регіону, залучення інвестиційних та кредитних ресурсів, міжнародної технічної допомоги для регіонального розвитку.

Міжнародна технічна допомога

Обласна державна адміністрація виступає бенефіціаром 23 проектів загальна сума фінансування в рамках зазначених програм складає 7 715 780,5 євро з них в рамках:

- Спільної операційної програми прикордонного співробітництва «Україна – Румунія 2014-2020 – 9 проектів (5 292 353,0 євро);
- Спільної операційної програми транскордонного співробітництва ЄС «Басейн Чорного моря 2014-2020» – 13 проектів (2 254 295,5 євро);
- інших програм Європейського союзу – 1 проект (169 132,0 євро).

Також, обласна державна адміністрація виступає бенефіціаром 2 проектів в яких приймає участь декілька реципієнтів, де загальна сума фінансування складає 16 442 412,4 євро з них в рамках:

- Програми Уряд Канаду через Міністерство закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади – 1 проект (12 355 742, 6 євро);
- Уряд Швейцарської конфедерації – 1 проект (4 086 669,83 євро).

Підготовлено до підписання проекти Угод про співробітництво між Одеською обласною державною адміністрацією України та:

- Урядом провінції Беджая Алжирської Народної Демократичної Республіки;
- провінцією Цзянсі, Китайська Народна Республіка;

- Жилінським краєм Словацької Республіки;
- Урядом провінції Сінд Ісламської Республіки Пакистан;
- Брестським обласним виконавчим комітетом Республіки Білорусь;
- Губернаторством провінції Самсун Турецької Республіки;
- Губернаторством провінції Зангулдак Турецької Республіки.

Організація та проведення бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів та інших заходів з питань інвестиційної діяльності

В умовах ситуації, що викликана гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, бізнес-форуми, ділові зустрічі, семінари, круглі столи та інші заходи було скасовано та/або перенесено.

Так, до Одеської області виявили бажання приїхати представники ділових кіл Сінгапуру, Відземського регіону планування (Латвійської Республіки), Бангладешу, КНР.

Обласною державною адміністрацією наразі опрацьовується питання можливості організації зазначених візитів після скасування карантинних обмежень на території України.

ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

Одеська область стала першим в Україні регіоном, де стартував процес реалізації ЕСКО-механізму у бюджетній сфері.

Всього в Одеській області станом на 01.12.2020 укладено з інвесторами 59 енергосервісних договорів на загальну суму більше ніж 53,4 млн грн.

Одеська область входить до першої п'ятірки по Україні по кількості підписаних ЕСКО контрактів та й надалі утримує першість з ініціювання та укладання енергосервісних договорів.

Регіон активно приймає участь у державній програмі підтримки населення та ОСББ для впровадження енергоефективних заходів та за період дії державної програми підтримки населення та ОСББ для впровадження енергоефективних заходів в області видано 10366 кредитів на загальну суму 289,28 млн грн. Із них 298 кредити видано ОСББ на загальну суму 76,3 млн грн та 10368 кредитів на суму 213,0 млн грн за напрямком - придбання котлів/матеріалів.

Водночас, місцеві програми відшкодування частини суми/відсотків за кредитами населення та ОСББ прийняті у м. Одесі, м. Чорноморськ, м. Болград, м. Балта, м. Білгород-Дністровський, Арцизькому та Ананіївському районах. На умовах співфінансування провадяться заходи з енергозбереження, реконструкції і модернізації багатоквартирних будинків із місцевих бюджетів м. Южне та Біляївська ТГ.

Також, область першою подала до Фонду енергоефективності заявку на участь в Програмі підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ». За період дії Програми від Одеської області надійшло 16 заявок на участь, оціночною вартістю реалізації заходів з енергоефективності більше ніж 58 млн грн.

Разом з тим, одним із пріоритетних напрямків розвитку Одеської області є зменшення споживання викопних видів палива, у тому числі через їхнє заміщення альтернативними та відновлювальними джерелами енергії. Загальна кількість котелень складає 1234 од, із них 181 котельня виробляють теплову енергію з альтернативних джерел енергії (деревне паливо/вугілля, паливо з відходів сільського господарства у вигляді гранул або брикетів та інше), що складає 14,7% від загальної кількості котелень. Теплова енергія використовується як для опалення житлового сектору так і соціального (дитячі садки, школи, заклади охорони здоров'я).

В Одеській області зосереджена значна частка (40%) генерувальних потужностей сонячної енергетики України.

Сьогодні за «зеленим» тарифом на виробництво електричної енергії, працюють 53 об'єкта сонячної енергетики зі встановленою потужністю 514,985МВт та 1 гідроелектростанція ТОВ «Компанія Гідроенерго» (Савранський район) потужністю 0,9 МВт.

Область має потенціал використання енергії вітру. Завдяки підтримки Одеської облдержадміністрації розпочато роботу, щодо впровадження розвитку вітрової енергетики та енергії. На даний час реалізовано один проект - перша в Одеській області черга вітрової електростанції - ВЕС «Овід Вінд» із встановленою потужністю 32,7 МВт (9 вітрогенераторів). Збудовано електростанцію компанією «ГюрішІншаатвеМюхендіслік А.Ш.» (Туреччина) яка є підрозділом «GurisHoldingCo. Inc.».

Загальна потужність тих, що будується та запланованих до будівництва 9 вітроелектростанцій становить більше 500 МВт.

Галузь біоенергетики в області має чи не найбільший потенціал розвитку. Це обумовлено особливостями клімату та потенціалом аграрного сектору області. В Окнянському районі працює комплекс з переробки органічних відходів і силосу для виробництва електричної і теплової енергії та встановлено «зелений» тариф на виробництво електричної енергії. Наприкінці II кварталу 2020 року на території Великодальніцької сільської ради Біляївського району області введено в експлуатацію виробничий об'єкт електрогенераторної (когенераційної) установки для виробництва електричної енергії потужністю 3,509 МВт.

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ ТА РОЗВИТОК РИНКУ ПРАЦІ

Природний рух населення у січні-вересні 2020 року характеризувався зменшенням народжуваності та смертності, а також перевищенням числа померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих припадало 63,4 дитини, які народилися живими.

У січні-вересні 2020 року міграційний приріст населення становив 3600 осіб, що в 34,9 % менше, у січні-вересні 2019 року (5533 особи).

Враховуючи зазначене, очікується, що наприкінці 2020 року середньорічна чисельність населення зменшуватиметься надалі і складе 2371,0 тис осіб або на 0,2 % менше, ніж у 2019 році.

Відповідно до Методики моніторингу створення робочих місць, затвердженої наказом Мінсоцполітики України від 11.10.2013 №611, кількість робочих місць, утворених упродовж січня-вересня 2020 року, становила 22327 одиниць, що на 12,7% менше, ніж за відповідний період 2019 року. Кількість ліквідованих робочих місць впродовж січня-вересня 2020 року становила 13716 одиниці. Співвідношення кількості створених і ліквідованих робочих місць становить 162,8%.

Пандемія COVID-19 негативно вплинула на ринок праці Одеської області, для якого у I півріччі 2020 року стало характерним зменшення зайнятого населення віком 15-70 років за методологією Міжнародної організації праці в абсолютному та відносному значенні, а також відповідне зростання безробіття, що свідчить про погіршення ситуації у сфері зайнятості.

Так, чисельність населення у віці 15-70 років, зайнятого в усіх сферах економічної діяльності у I півріччі 2020 року зменшилась відповідно до відповідного періоду 2019 року на 18,0 тис осіб або на 1,8 % і становила 995,1 тис осіб.

Протягом 11 місяців 2020 року роботодавцями заявлено майже 30,0 тис вакансій, що на третину менше, ніж за 11 місяців 2019 року. Із загальної кількості вакансій 28,9% – вакансії для службовців. Вакансії, заявлені у сільських районах області, становили 54,2%.

В цілому по Одеській області за цей період було укомплектовано майже 19,9 тис вакансій. Рівень укомплектування вакансій становив 67,2%.

За сприянням базових центрів зайнятості Одеської області протягом 11 місяців 2020 року отримали роботу понад 22,6 тис осіб, з них 12,0 тис з числа зареєстрованих безробітних. Рівень працевлаштування безробітних складає 32,0%. Кожен третій був працевлаштований до набуття статусу безробітного.

З числа колишніх безробітних 51% безробітних знайшли роботу у сільському, лісовому та рибному господарстві, 7,6% – в переробній промисловості, 7,5% – в оптовій роздрібній торгівлі, 4,4% – у транспорті, складському господарстві.

На нові робочі місця з компенсацією роботодавцю витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування працевлаштовано 218 безробітних (40 осіб, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці та 178 осіб, які працевлаштовані суб'єктами малого підприємства в пріоритетних видах економічної діяльності).

За сприяння державної служби зайнятості забезпечено тимчасову зайнятість майже 5,5 тис громадян (1,4 тис осіб взяли участь у громадських роботах та 4,1 тис осіб в інших роботах тимчасового характеру), що на 30,7% менше, ніж за 11 місяців 2019 року. Найбільш поширені види громадських робіт: державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, впорядкування місць поховання, меморіалів захисників Вітчизни, благоустрій територій, зон відпочинку.

З метою забезпечення професійно-кваліфікаційного рівня шукачів роботи вимогам роботодавців, за 11 місяців 2020 року за сприяння державної служби зайнятості майже 4,1 тис безробітних проходили професійне навчання, що на 38,2% менше, ніж за 11 місяців 2019 року. Рівень працевлаштування після закінчення профнавчання склав 85,5%.

Професійне навчання безробітних орієнтовано на виконання замовлень роботодавців. Під конкретне замовлення роботодавців та на конкретні робочі місця впродовж 11 місяців 2020 року проходили навчання понад 2,6 тис безробітних, що становить 63,6% від загальної кількості осіб, які навчались.

В Одеському центрі професійно-технічної освіти державної служби зайнятості впродовж 11 місяців 2020 року проходили навчання 3,9 тис безробітних, в тому числі понад 0,4 тис осіб з 19 регіонів України. Найбільш поширеними професіями, які здобули безробітні, є: тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва, перукар (перукар-модельєр), адміністратор (готельний бізнес), кухар, електрогазозварник, манікюрник, візажист, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних, швачка, кондитер. Рівень працевлаштування після закінчення профнавчання в центрі професійно-технічної освіти склав 83,8%.

У січні - листопаді 2020 року послугами Одеської державної служби зайнятості скористалися 576 осіб з числа військовослужбовців, які брали участь в

антитерористичній операції (операції об'єднаних сил) (далі – АТО (ООС)), з них 407 осіб, які мали статус безробітного, у тому числі 31 особа з інвалідністю. Допомогу по безробіттю отримували 389 учасників АТО (ООС).

За сприяння державної служби зайнятості за 11 місяців 2020 року отримали роботу 104 учасника АТО (ООС), відкрили власну справу 7 осіб. Проходили профнавчання 28 осіб, з них 3 особи з інвалідністю; брали участь у громадських та інших роботах тимчасового характеру 3 особи.

Протягом січня - листопада 2020 року 493 учасника АТО(ООС) охоплені профорієнтаційними послугами, в т. ч. 378 безробітних.

Протягом 11 місяців 2020 року послугами Одеської державної служби зайнятості скористалися 466 осіб з числа ВПО, з них статус безробітного мали 310 осіб, 70 осіб працевлаштовано.

Протягом січня - листопада 2020 року профорієнтаційними послугами охоплена 371 особа з числа ВПО, у тому числі 278 осіб, які мали статус безробітного, з них 6 осіб з інвалідністю.

ГРОШОВІ ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА

Протягом січня-вересня 2020 року середньомісячна заробітна плата по області становила 10013 грн та збільшилась відповідно до аналогічного показника 2019 року на 11,2 % (9002 грн).

У III кварталі 2020 року розмір середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників підприємств, установ, організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) становив 10464 грн і порівняно з відповідним періодом 2019 року збільшився на 11,7%.

Серед міст та районів області найвищі розміри середньомісячної заробітної плати у III кварталі 2020 року спостерігались у містах: Южний (21590 грн), Чорноморськ (11902 грн), Одеса (10652 грн) та в Лиманському (14853 грн) і Біляївському районах (10994 грн).

Низьким залишається розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників Любашівського (5434 грн), Татарбунарського (6120 грн), Миколаївського (6565 грн) та Савранського (6630 грн) районів. У зазначених районах розмір середньомісячної заробітної плати становить лише 51,9 – 63,4 % відносно рівня середньомісячної заробітної плати по області.

На 01.11.2020 загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати в області становила 86,7 млн грн, що на 39,4 млн грн або на 83,2% більше до початку 2020 року.

Проблемним залишається питання щодо значної заборгованості з виплати заробітної плати на державних активних підприємствах (31,7 млн грн або 36,6% до загальної суми заборгованості).

Найбільшу заборгованість мають державні активні підприємства:

- державне підприємство «Ренійський морський торговельний порт» - 13,5 млн грн;
- державне підприємство «Білгород-Дністровський морський торговельний порт» – 6,2 млн грн;
- державне підприємство «Український дитячий центр «Молода гвардія» - 4,8 млн грн;
- Іванівське державне підприємство «Хлібна база № 77» - 2,3 млн грн;

- державне підприємство «Дослідне господарство ім. М.І. Кутузова Одеської державної сільськогосподарської дослідної станції Національної академії аграрних наук України» - 2,0 млн грн;

- державне підприємство водних шляхів «Устьдунайводшлях» – 1,3 млн грн;

-державне підприємство «Державний регіональний проектно-вишукувальний інститут «Укрпівдендіпроводгосп» - 1,0 млн грн.

Найбільша заборгованість з виплати заробітної плати серед підприємств-банкрутів на Публічному акціонерному товаристві «Одеський нафтопереробний завод» - 30,9 млн грн (35,6% суми загальної заборгованості).

Протягом 2020 року повністю погашена заборгованість з виплати заробітної плати госпрозрахунковим відокремленим структурним підрозділом «Кілійський суднобудівельно-судноремонтний завод» ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство» (1499,0 тис грн), ДП «Одеський авіаційний завод» (8242,1 тис грн), ДП «Науково-дослідний інститут «Шторм» (1237,5 тис грн), ДП «Морський торговельний порт Усть-Дунайськ» (326,2 тис грн), Філією «Арцизька дорожня експлуатаційна дільниця» ДП «Одеський облавтодор» ВАТ «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» (338,6 тис грн), Філією «Саратська дорожня експлуатаційна дільниця» ДП «Одеський облавтодор» ВАТ «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» (293,2 тис грн), ДП «Державний проектно-вишукувальний та науково-дослідний інститут морського транспорту «Чорноморндіпроект» (179,1 тис грн), Фінансовим управлінням Савранської районної державної адміністрації (30,3 тис грн).

Державними інспекторами Головного управління Держпраці в Одеській області з початку 2020 року здійснено інспектування стану дотримання законодавства про працю у сфері трудових відносин у 574 суб'єктах господарювання.

Відповідно до абзацу 2 частини 2 статті 265 Кодексу законів про працю України винесено 70 постанов про накладання штрафу на загальну суму 15 382 тис грн.

СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відповідно до обласної комплексної програми соціальної підтримки населення на 2018-2020 роки «Соціальний захист населення в Одеській області», затвердженої рішенням обласної ради від 21.12.2017 №578-VII (із змінами), в обласному бюджеті 2020 року передбачені кошти у сумі 75867,0 тис грн на надання соціальних послуг у вигляді додаткових соціальних гарантій. За 11 місяців 2020 року використано 50086,75 тис грн.

За рахунок коштів державного бюджету здійснювались наступні виплати:

Інформація щодо отримувачів усіх видів державних допомог

Вид допомоги	2019		2020	
	Кількість отримувачів допомог	Сума нарахованої допомоги, тис грн.	Кількість отримувачів допомог	Сума нарахованої допомоги, тис грн.
Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами	11843	24272,27	9831	21760,4
Допомога при усиновленні дитини	291	4849,05	251	3811,9
допомога при народженні дитини	65236	1047918,55	58436	826486,4
Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування	2529	168448,55	2658	209217,8

Допомога на дітей одиним матерям	19766	532127,84	9532	436222,6
Допомога на дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органу, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність	28	387,75	58	887,4
Допомога на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях	13757	244667,54	13945	332344,8
Тимчасова державна допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів	532	8531,28	550	7825,6
Допомога малозабезпеченим сім'ям	12377	600660,51	14220	600224,3
Допомога особам, які проживають разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу	2491	68181,59	2951	70082,3
Державна допомога дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства	22563	512891,14	23163	524550,4
Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю ДСД на догляд	10480	191189,44	11935	212616,2
Тимчасова державна соціальна допомога непрацюючій особі, яка досягла загального, але не набула права на пенсійну виплату пенсійного віку	1467	13996,28	2038	27776,6
Отримувачі субсидії	110275	218990,7	90105	274163,8
Отримувачі компенсації за надання соцпослуг	6411	15849,55	4407	13646,4
Соціальна допомога на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя	5	611,0	6	2302,1
Соціальна допомога на дітей сиріт у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях	687	40837,54	274	55808,5
Компенсація послуги з догляду за дитиною до трьох років «муніципальна няня»	240	1552,4	3182	20496,8
Одноразова натуральна допомога при народженні дитини «пакунок малюка»	15773	56369,20	9882	36124,60
Виплата державної соціальної допомоги на догляд	-	-	308	4881,8
Виплата щомісячної компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку	2400	1131,1	1753	684,9
Разом по Одеській області	312411	3753463,28	259485	3681915,6

Станом на 01.11.2020 кількість одержувачів усіх видів державних допомог становить 115,0 тис сімей. Сума призначених та виплачених за 11 місяців 2020 року державних допомог становить 2647,03 млн грн, заборгованості немає.

Упродовж січня – листопада 2020 року кількість домогосподарств яким призначено житлову субсидію становила 89,2 тис домогосподарств на загальну суму 274 163 831,65 грн. У готівковій формі отримали – 85,6 тис домогосподарства, у грошовій безготівковій формі – 3,6 тис домогосподарств.

На початок опалювального сезону 2020 року кількість домогосподарств, які звернулись за призначенням субсидії – 22959, з них призначено житлову субсидію за новим пакетом документів 20292 домогосподарств, відмовлено у призначенні житлової субсидії 1440 домогосподарствам.

Протягом 11 місяців 2020 року кількість домогосподарств, які звернулися за призначенням житлової субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива – 28,9 тис домогосподарств. 27,6 тис домогосподарств було призначено житлові субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на загальну суму 57 482 132,54 грн.

Станом на 01.12.2020 відповідно до постанови КМУ від 01.10.2014 №509 «Про облік осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції» на обліку в області перебуває 38,5 тис. осіб (27,2 тис сімей).з числа осіб, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції.

Протягом 11 місяців 2020 року щомісячну адресну грошову допомогу на покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 №505 «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» призначено та профінансовано 8,3 тис сімей (14,1 тис осіб), на загальну суму 126,3 млн грн.

На 01.12.2020 на обліку рай(міськ)управлінь соціального захисту населення перебував 12195 учасник бойових дій АТО/ООС і 435 осіб з інвалідністю внаслідок війни та 258 членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС.

Для здійснення заходів із соціальної та професійної адаптації постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції за бюджетною програмою «Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях» на 2020 рік Одеській області було затверджено 1116.961 тис грн. У зв'язку з введенням карантину у 2020 році за укладеними договорами за професіями водія, водолаза, та іншими, професійну адаптацію пройшли 62 учасника АТО/ООС.

На заходи з психологічної реабілітації затверджено 2796,694 тис грн. Психологічну реабілітацію у санаторно-курортних закладах України за укладеними договорами пройшло 140 учасників АТО/ООС, проходять ще 43 особи.

В області здійснюється цілеспрямована робота щодо облаштування об'єктів житлового та громадського призначення засобами для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю.

Протягом 2020 року проведено 3 засідання обласного комітету забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктур.

У системі соціального захисту населення в області створені та функціонують 4 реабілітаційні установи, в яких у 2020 році за направленнями районних і міських управлінь соціального захисту послуги з реабілітації отримували (продовжують отримувати) 557 дітей з інвалідністю.

Станом на 01.12.2020 на утримання установ соціального захисту використано бюджетних коштів 220040,6 тис грн, у тому числі на утримання підопічних в дитячих, психоневрологічних та геріатричних будинках-інтернатах у сумі 205661,78 тис грн, у т.ч. на 1 підопічного:

Назва	Сума витрачених коштів із загального фонду обласного бюджету на 01. 12.2020 (тис. грн.)	Середні витрати на 1 підопічного (тис. грн.)
Дитячі будинки-інтернати	79331,1	159,3
Психоневрологічні та геріатричні будинки-інтернати	126330,67	124,9
Інші установи	14378,85	-
Разом	220040,63	X

Співпраця з громадськими організаціями:

№	Назва	Дата та № розпорядження ООДА	Передбачено бюджетних асигнувань, тис грн.	Профінансовано протягом I півріччя 2020 року, тис грн.	Невикористано, тис грн.
1.	Одеська обласна організація Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів)	22.05.2020 №333/од-2020	70,0	0,0	70,0
2.	Одеський обласний благодійний фонд реабілітації-дітей інвалідів «Майбутнє»	01.06.2020 №315/од-2020	13650,0	4274,72	9375,28
3.	Організація ветеранів Одеської області	31.03.2020 №215/од-2020	700,0	440,0	260,0
4.	Одеська обласна організація інвалідів Всеукраїнської організації інвалідів «Союз організацій інвалідів України»	01.06.2020 №350/од-2020	50,0	0,0	50,0
5.	Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Союз Чорнобиль України»	29.04.2020 №285/од-2020	100,0	100,0	0,0
6.	Товариство Червоного Хреста України	04.03.2020 №163/од-2020	300,0	150,0	150,0
7.	Одеська Обласна Рада Миру	-	150,0	0,0	150,0
8.	Благодійний фонд «Молодий інвалід»	-	223,36	0,0	223,36
9.	Громадська організація «Асоціація «Ренесанс Одеси»	-	50,0	0,0	50,0
	Разом		15 293,36	4 964,72	10328,64

Кількість багатодітних сімей

Станом на 01.12.2020 обліковано 25931 багатодітних сімей, які виховують 90442 дітей. Протягом року здійснено розподіл та видачу бланків посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї придбаних за рахунок

коштів державного бюджету у кількості 649 шт та 1513 шт відповідно. У 2020 році 34 жінкам Одеської області присвоєно почесне звання України «Мати-героїня».

Забезпечення житлом за рахунок субвенції з державного бюджету

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 №719 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей» з державного бюджету Одеської області на програму КПКВ 2511120 надано:

На 01.01.2020 - 6 квартир на суму 6415,2 тис грн.

На 01.11.2020 - 2 квартири на суму 2628,044 тис грн.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.04.2018 №280 «Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» по програмі КПКВ 2511190 надано:

У 2020 році - 2 квартири, кошти використані у повному обсязі.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 №214 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які брали участь у бойових діях на території інших держав, а також членів їх сімей» на програму КПКВ 2511200 надано:

На 01.01.2020 придбано 16 квартир на суму 19095,0 тис грн.

На 01.11.2020 придбано 4 квартири на суму 4741,394 тис грн.

Пошук житла триває.

Згідно з постановою КМУ від 26.06.2020 №616 «Про внесення змін до постанови КМУ від 15.11.2017 №877» на програму КПКВ 2511180 для придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа:

На 01.01.2020 придбано 1 ДБСТ на суму 1665,0 тис. грн. та 18 квартир на суму 6226,1 тис грн.

На 01.11.2020 придбано 174 квартири на суму 62182,31 тис грн.

Усі кошти перераховані на спецрахунки дітей в банківських установах.

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Протягом 11 місяців 2020 року в області забезпечено своєчасне та в повному обсязі фінансування і виплата пенсій 588,0 тис пенсіонерам в сумі 21,6 млрд грн.

За звітний період проведено перерахунків пенсій 38,3 тис пенсіонерам, завдяки чому середній розмір пенсії збільшився з початку 2020 року на 17,4% і становить 3242,16 грн. Опрацьовано 19,7 тис заяв щодо призначення пенсій.

Приєм та обслуговування громадян здійснюється у 20 відділах обслуговування громадян (сервісних центрах), які розміщені, як правило, на 1 поверсі та з дотриманням встановлених стандартів обслуговування громадян. З початку року у сервісних центрах послуги надано понад 383,5 тис відвідувачів.

Фінансова стабільність пенсійної системи області обумовлена збільшенням доходів Фонду області. В бюджет Фонду з усіх джерел отримано понад 21,9 млрд грн. Порівняно з аналогічним періодом 2019 року доходи збільшились на 2,3 млрд грн або 111,7 %.

Від суб'єктів господарювання області отримано 9,4 млрд грн частки від єдиного соціального внеску. Крім того, за звітний період надійшло 89,6 млн грн обов'язкових

платежів, які адмініструє Пенсійний фонд (114,3 % до плану), та 393,1 млн грн від сплати збору з окремих видів господарських операцій (117,3 % до плану).

Впровадження сучасних технологій адміністрування пенсійної системи відбувається завдяки застосуванню електронних технологій та автоматизації управління і контролю.

Протягом 11 місяців 2020 року Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування оновлено даними про 601,9 тис застрахованих осіб, за яких звітували 42,0 тис страхувальників, та поповнено даними на 95,9 тис фізичних осіб-підприємців, які звітували за себе.

Продовжувалась експлуатація інформаційних систем, технічних і телекомунікаційних засобів, які забезпечують автоматизацію роботи спеціалістів всіх підрозділів, у тому числі веб-орієнтованих підсистем «Фінансова звітність», «Облік кадрових працівників», «Альфа-бухгалтерія», «Реєстр судових рішень».

Розширена функціональність дистанційного доступу до послуг, що надаються Пенсійним фондом. Запроваджено нові сервіси «Електронна трудова книжка» та «Автоматичне призначення пенсії». Послугою призначення пенсії в автоматичному режимі починаючи з червня поточного року скористалось 0,9 тис осіб. За звітний період надійшло 8,3 тис звернень зі скан-копіями трудових книжок, які 100% оброблені. Надано доступ для отримання послуг в електронному вигляді на веб-порталі Пенсійного фонду України 168,9 тис фізичним та юридичним особам. За звітний період зареєстровано нових 13,8 тис користувачів веб-порталу.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

Питне водопостачання області майже на 72 % забезпечується за рахунок поверхневих джерел. Тому якість води у поверхневих водних об'єктах є вирішальним чинником санітарного та епідеміологічного благополуччя населення. Якість питної води також у значній мірі залежить від стану системи водопостачання. Значна частина водопровідних споруд області: насосних станцій, очисних споруд та водопровідних мереж відпрацювала нормативний строк експлуатації, що призводить до підвищених витрат електроенергії та збільшення вартості перекачування води і стоків.

Забезпечення населення Одеської області питною водою є однією з найбільш важливих проблем, розв'язати яку необхідно для збереження здоров'я, поліпшення умов проживання та підвищення рівня життя населення регіону.

На розв'язання існуючих проблем щодо забезпечення населених пунктів області якісним водопостачанням спрямована регіональна програма «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року», яка затверджена рішенням Одеської обласної ради від 10.09.2010 №1170-V.

Рішенням Одеської обласної ради від 20.12.2019 №1199-VII «Про обласний бюджет Одеської області на 2020 рік» виділено кошти на виконання заходів регіональної програми «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року» у сумі 13 427,325 тис грн.

Станом на 01.11.2020 виконано роботи на 5251,122 тис грн (39,1 % від загальної суми), а саме: здійснено санітарно-технічний тампонаж свердловини та проведено капітальний ремонт бювету у м.Чорноморськ, побудовано артезіанську свердловину у селі Надєждівка Арцизького району та у

м. Татарбунари, проведено реконструкцію системи водопостачання у с. Великий Дальник Біляївського району. Розпочато капітальний ремонт каналізації та водопроводу в Приморському районі м. Одеса та реконструкцію водоводу до с. Дачне Біляївського району Одеської області з улаштуванням водомірного вузла обліку. Також виготовлено проектно-кошторисну документацію на будівництво розвідних мереж водопроводу в селі Десантне Кілійського району.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Наприкінці лютого Одеська область, як і вся Україна, зіткнулася з новим інфекційним захворюванням COVID-19. Вчасне реагування влади та системи охорони здоров'я дало можливість втримати інфекцію на стабільних показниках.

В березні 2020 року лікарі Одещини розробили перший в Україні Клінічний протокол діагностики та лікування коронавірусної інфекції COVID-19, який став основою для розробки подальших оновлених протоколів лікуванні пацієнтів із SARS-CoV-2. Одразу була створена Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій в Одеській області, яка і зараз контролює ситуацію поширення інфекції та приймає оперативні рішення.

З початку березня велась потужна інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення щодо дотримання карантинних норм та використання ЗІЗ та освітня робота з медиками з надання компетенцій для надання якісної медичної допомоги хворим на COVID-19.

Щоп'ятниці проводиться брифінг за участю начальника Департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації, директора лабораторного центру МОЗ України в Одеській області, на якому проходить інформування населення про актуальну інформацію щодо COVID-19 в регіоні з урахуванням статистичних даних.

На сайті Одеського обласного центру громадського здоров'я постійно, починаючи із спалаху COVID, розміщується законодавча (протоколи, постанови, вказівки), профілактична, просвітницька та навчальна інформація для медиків та громадськості щодо COVID-2019 на окремій платформі (<https://healthcenter.od.ua/coronavirus/>), яка постійно оновлюється. Також дана інформація щотижня надсилається на місцеву владу області та керівників медичних закладів регіону з подальшим поширенням на території.

Статистичні дані

Всього з початку епідемії на території Одеської області станом на 14 грудня підтверджено захворювання на COVID-19 методом ПЛР 58 283, з яких 3067 дитини та 2047 медпрацівника - 0-17 років - 3067 осіб (5,3%); 18-29 років - 7003 осіб (12,01%); 30-49 років - 21559 осіб (36,9 %); 50-65 років – 17210 осіб (29,5%); 65 і більше років - 9444 осіб (12,2%). Всього госпіталізовано 13895 особи (363 дітей), у тому числі 440 медпрацівника, на амбулаторному лікуванні 44 388 осіб (2704 дітей), у тому числі 1607 медпрацівників. Одужало всього 26298 осіб, (1326 дітей), у тому числі 1083 медпрацівників. Померло осіб 794 осіб (0 дітей), у тому числі 20 медпрацівників.

Станом на початок 2020 року медичні заклади вторинної і третинної ланки проводили підготовки до контракування із НСЗУ за програмою медичних гарантій. Усі заклади первинної медичної допомоги мають діючи договори із

НСЗУ. До 01.04.2020 всі заклади спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги пройшли процес реорганізації, автономізації та комп'ютеризації, перетворення з КУ на КНП та успішно підписали договори із НСЗУ.

133 установи комунальної форми власності в області підписали 277 договорів із НСЗУ на надання медичної допомоги населенню за програмою медичних гарантій.

Продовжується робота центрів телемедичного консультування на базі обласної клінічної лікарні та Єдиної диспетчерської служби «103». Медичний працівник, що працює у віддаленому районі, в режимі 24/7 може отримати консультацію кваліфікованого лікаря-спеціаліста та висновок за даними електрокардіографії, рентгенологічного або ультразвукового дослідження. Всі райони Одеської області забезпечені діагностичними комплексами, що мають можливість дистанційної передачі медичних даних.

Розвивається мережа лікувальних закладів для допомоги пацієнтам із онкозахворюваннями. У 2020 році 4 заклади уклали договори на лікування онкологічних захворювань із впровадженням методик сучасної хіміотерапії.

Протягом року в області відбувалось подальша розбудова системи паліативної допомоги. 20 закладів підписали договори із НСЗУ на надання цього виду медичної допомоги.

Станом на 01.12.2020 в області АРТ отримують 16576 осіб (що складає 72,3% від загальної кількості ВІЛ-інфікованих осіб з підтвердженим діагнозом, що перебувають під медичним наглядом в ЗОЗ служби СНІДу), з них 16162 особи – це дорослі люди та 414 дітей (від 0 до 18 років). Усі пацієнти мають доступ до безкоштовного лікування та профілактики опортуністичних інфекцій у ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД.

За 11 місяців 2020 року було зареєстровано 3471 новий випадок ВІЛ, що становило 146,5 на 100 тис населення. За 11 місяців 2020 року на диспансерний облік з встановленим діагнозом СНІД всього узято 917 осіб (38,7 на 100 тис населення) та знято з обліку в зв'язку із смертю від СНІДу – 348 осіб (14,7 на 100 тис населення).

Показник захворюваності на туберкульоз серед нових випадків за 9 місяців 2020 року дорівнює 59,0 на 100 тис населення (за 9 місяців 2019 року – 86,8). Абсолютна кількість нових випадків захворілих на туберкульоз складає 1397 осіб. Захворюваність на туберкульоз (нові випадки + рецидиви) за 9 місяців 2020 року 73,0 на 100 тис населення (за 9 місяців 2019 року – 106,3 на 100 тис населення). Усього на активний туберкульоз та його рецидив захворіло 1730 осіб. За 9 місяців 2020 року захворіло туберкульозом 29 дітей та 19 підлітків.

В області ефективно впроваджуються заходи щодо зменшення тягаря ВІЛ-інфекції серед випадків туберкульозу, а саме, % нових випадків туберкульозу, що пройшли тестування на ВІЛ серед хворих на туберкульоз за 9 місяців 2020 року становить 99,6 %. Проведена значна робота по призначенню антиретровірусного лікування пацієнтам з ко-інфекцією ТБ/ВІЛ. Станом на 01.10.2020 охоплення АРТ пацієнтів з ко-інфекцією ТБ/ВІЛ складає 93,2%.

Станом на 01.12.2020 в Одеській області при лікувально-профілактичних закладах міст та районів, в тому числі і на ФАПх, працює 864 кабінетів щеплень. Всі кабінети щеплень забезпечені холодильним обладнанням для транспортування та зберігання ІБП з дотриманням умов «холодового ланцюга». Всього в ЛПЗ області в наявності 1122 холодильників, 1129 термосумок, 137 термоконтейнерів.

Проведеним аналізом щеплювальної роботи по області за 11 місяців 2020 року встановлено, що робота з імунопрофілактики проводилась планово. Середній показник охоплення щепленнями по області складає 56,73%. Нижче обласного відсоток охоплення мають такі території: м. Подільськ — 47,90%, Березівський район — 49,46%, Савранський — 49,71%, Роздільнянський район — 50,03%, м. Одеса — 53,23%, м. Теплодар — 53,5%, Захарівський — 53,59%, Саратський — 54,51%. Але є території, які працювали значно краще і мають показники вище середнього обласного. Серед таких: райони Арцизький — 80,94%, Окнянський — 74,02%, Ананьївський — 67,22%, Миколаївський — 66,57%, м. Ізмаїл — 66,16%.

Протитуберкульозними щепленнями діти до року охоплені на 79,8% по області, діти старше року охоплені на 32,6%. Території, які мають найнижчі показники – до року: Окнянський — 54,9%, Лиманський — 63,1%, Біляївський — 68,2%, Арцизький — 70,7%, м. Южне — 72,3%, Балтський — 72,4%. Найвищі показники в районах: Ренійський — 114,6%, Тарутинський — 112,7%, Б-Дністровський рр — 108,1%, Болградський — 105,7%.

Найменше охопленні щепленнями діти старше року: Ренійський — 5,3%, Кілійський — 13,5%, Ананьївський — 14,3%, м. Ізмаїл — 17,4%, Савранський — 20%, Саратський — 20,8%, Татарбунарський — 21,1%. Найкращі показники охоплення дітей старше року: Іванівський та Захарівський райони — по 100%, Балтський — 87,9%, Окнянський — 78,4%.

За 11 місяців 2020 року щепленнями проти дифтерії, кашлюку, правця охоплено 71,4% дітей першого року життя, 52,5% — діти 6 років (причиною низького охоплення є не повне забезпечення потреб області в вакцині АДП. Остання централізована поставка вакцини АДП відбулася в серпні 2020 року в кількості 18550 доз, при необхідності в 31900. На 01.01.2020 року в області було наявні 24% від потреби (6426 доз вакцини АДП при обсягу на 2020 рік 27481 дітей); 61,0% — діти 16 років.

Імунізація проти дифтерії та правця дорослого населення виконана по області на 72,22%. Найнижчі показники відмічаються в районах Ренійський — 23,5%, Савранський — 32,3%, м. Чорноморськ — 32,7%, Іванівський — 35,7%, Татарбунарський — 36,1%, м. Южне — 39,7%, м. Ізмаїл — 42,4%, Кілійський — 43,1%.

В той же час є території, де відсоток охоплення щепленнями проти дифтерії та правця дорослого населення на даних територіях вище середнього обласного 39,3%. Так, Ананьївський — 99,8%, Великомихайлівський — 83,1%, м. Білгород-Дністровський — 79,9%, Захарівський — 78,1%, Миколаївський — 77,8%.

Середні обласні показники охоплення щепленнями проти кору, епіпаротиту та краснухи дитячого населення складають 77,4% — діти 1 року та 81,5% — діти 6 років. Однак і тут є території, які мають показники значно нижчі обласних. Так, по вакцинації дітей 1-го року: м. Теплодар — 58,1%, у районах Роздільнянський — 61,2%, Любашівський — 61,7%, м. Южне — 64,8%, м. Чорноморськ — 68,6%, Татарбунарський — 71,0%.

За 11 місяців 2020 року проти поліомієліту по області вакциновано 65,9% дітей до року, ревакциновано у віці 6 та 14 років — 62,8% та 51,6% відповідно.

Найнижчі показники охоплення щепленнями проти поліомієліту дітей до року в Саратському районі — 39,3%.

Вище середнього обласного показники отримано в таких територіях: Кодимський — 89,9%, м. Подільськ — 88,5%, Окнянський — 83,7%, ТГ «Маяки» — 83,0%. Найгірше ревакциновано дітей у віці 14 років у містах: Ізмаїл — 31,4%

Проти гемофільної інфекції діти до року вакциновані на 75,2%, а ревакцинацію в віці 1 рік отримали 74,9% дітей. Найкращі показники з щеплення дітей до року отримані в Окнянському, Ізмаїльському, Ананьївському районах, найменше дітей до коку вакциновано в Роздільнянському районі 40,6%.

ОСВІТА

Дошкільна освіта. Мережа закладів дошкільної освіти різних типів та форм власності становить 879 одиниць, із них 93 заклади дошкільної освіти приватної форми власності, 6 закладів державної власності та 780 закладів комунальної власності територіальних громад.

У закладах отримують дошкільну освіту понад 68,7 тис дітей, що становить 85% дітей віком від 3 до 6 років. Різними формами дошкільної освіти охоплено 96% дітей, із них 1,6 тис дітей здобувають освіту у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, 3,5 тис перебувають під соціально-педагогічним патронатом.

У 2020 році було заплановано утворити 1100 додаткових місць у закладах освіти різних типів та форм власності.

Протягом року утворено 705 додаткових місць, із них 100 місць у комунальних закладах дошкільної освіти (відкрито 5 груп у функціонуючих закладах Ананьївського, Роздільнянського районів, Затишанської ТГ та м. Одеси (2 групи). 605 місць утворено у новостворених закладах дошкільної освіти приватної форми власності, які отримали ліцензії на провадження освітньої діяльності за рівнем дошкільної освіти.

Залишились нереалізованими плани поточного року щодо відкриття нових закладів дошкільної освіти у смт Березине Тарутинського району, Мологівській, Маяківській, Куяльницькій та Знам'янській ТГ, Біляївському, Великомихайлівському, Березівському, Ширяївському районах та у м. Одесі.

Активна робота проводиться щодо створення умов для отримання дошкільної освіти дітям з особливими освітніми потребами. Функціонує 14 закладів компенсуючого типу, 47 закладів комбінованого типу (147 спеціальних груп, 48 санаторних груп). У цих закладах майже 3,7 тис вихованців одночасно із здобуттям дошкільної освіти проходять комплекс лікувально-корекційних заходів.

Створено умови для здобуття дошкільної освіти дітям з особливими освітніми потребами у групах загального розвитку. На сьогодні працює 136 інклюзивних груп, в них здобувають дошкільну освіту 263 дитини з різними нозологіями.

Загальна середня освіта. Система закладів загальної середньої освіти області складається з 788 закладів освіти різних типів і форм власності, в яких навчається 278406 учнів.

Триває трансформація закладів загальної середньої освіти області. Результатом цієї роботи є утворення 49 опорних заклади загальної середньої освіти з 78 філіями, в яких навчається 22 604 учні.

У 17 територіальних громадах створено та успішно функціонують 19 шкіл з 33 філіями.

У рамках впровадження концепції «Нової української школи» забезпечено проходження курсової підготовки для 1058 вчителів початкової школи щодо оволодіння ними ключовими компетентностями, наскрізними вміннями та педагогікою партнерства.

За кошти державної субвенції та на умовах співфінансування з місцевих бюджетів придбано сучасні меблі, засоби навчання та обладнання, комп'ютерного обладнання для навчання учнів за новим Державним стандартом початкової школи. Так, для 4 закладів загальної середньої освіти, які є учасниками експерименту з 2017 року придбано обладнання на суму 699,30 тис грн.

Відповідно до постанови КМУ від 12.02.2020 №105 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» у 2020 році» (зі змінами) у 2020 році Одеській області на забезпечення якісної сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» з державного бюджету використано 62053,35 тис грн.

Упродовж 2020 року придбано 136 навчальних кабінетів для 91 закладу загальної середньої освіти області. Із загальної кількості кабінетів 54 для опорних закладів загальної середньої освіти.

З метою ефективної організації освітнього процесу, зокрема з використанням дистанційних технологій навчання, триває робота щодо підвищення у закладах загальної середньої освіти швидкості у мережі Інтернет не менше 100 Мбіт/с.

Невід'ємною складовою ефективною організації освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти області є організація належних умов для безпечного, регулярного і безоплатного перевезення учнів, дітей та педагогічних працівників до навчального закладу та додому.

На початок 2020 навчального року за межею пішохідної доступності проживало 16 863 дитини з більшості районів Одещини. 400 шкільні автобуси забезпечили підвезення зазначеної категорії учасників освітнього процесу на 100%.

У 2020 році, з метою дотримання вимог безпечного перевезення учасників освітнього процесу в сільській місцевості, за кошти державної субвенції та на умовах співфінансування з місцевих бюджетів придбано 26 шкільних автобуси, з них 14 – для опорних закладів.

Освіта дітей з особливими освітніми потребами. Розвиток інклюзивної, інтегрованої та спеціальної освіти є одним з пріоритетних напрямків розвитку освіти Одещини.

В області функціонує 478 закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням, в яких отримували освітні послуги 1748 здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Працювало близько 1 тис асистентів вчителів (вихователів) у закладах дошкільної та загальної середньої освіти.

В області працює розгалужена мережа інклюзивно-ресурсних центрів на рівні 38 територіальних громад, міст та районних центрів області.

У 2020 році 25 інклюзивно-ресурсних центрів оновили оснащення кабінетів сенсорного спрямування.

З вересня 2020 року розпочав роботу тренінговий центр інклюзивної освіти, як освітня платформа для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, педагогів, батьків, що опікуються проблемами дітей з особливими освітніми потребами.

Удосконалюється існуюча система спеціального навчання шляхом зміцнення матеріально-технічної та корекційно-реабілітаційної бази закладів.

Оновлено корекційно-реабілітаційне обладнання для дітей з порушеннями зору та слуху комунальних закладів: «Одеська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат №87 I-II ступенів», «Одеська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат №97 I-II ступенів», «Одеська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат №93 I-III ступенів з дошкільними групами корекційного та реабілітаційного спрямування», «Болградська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів з дошкільними групами корекційного та реабілітаційного спрямування», «Одеська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат №91 I-III ступенів», на що спрямовано понад 6,6 млн грн.

Професійна (професійно-технічна) освіта. У навчально-виробничий процес закладів професійної (професійно-технічної) освіти активно впроваджуються елементи дуальної форм навчання. Основне завдання упровадження елементів дуальної форми навчання подолати розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом, та підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання.

З 01.09.2020 елементи дуальної форми навчання впроваджено у 9 закладах професійної (професійно-технічної) освіти з 12 професій.

Модернізація професійної (професійно-технічної) освіти області один із ключових пріоритетів. Упродовж звітного періоду продовжено роботу щодо створення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти нового освітнього простору.

На сьогодні у закладах професійної (професійно-технічної) освіти функціонує 27 навчально-практичних центрів, які створено за кошти державного, обласного бюджетів та кошти соціальних партнерів.

У 2020 році проведено заходи щодо створення 6 навчально-практичних центрів галузевого спрямування. Зокрема, проводяться роботи щодо створення НПЦ будівельного напрямку (за кошти державного бюджету) на базі ДНЗ «Білгород-Дністровський професійний будівельний ліцей».

На базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти», ДНЗ «Лиманський професійний аграрний ліцей», Північний центр професійної освіти виділено кошти з обласного бюджету на створення 4 навчально-практичних центрів галузевого спрямування (будівельного напрямку, слюсарного напрямку, за професією «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», за професією «Машиніст холодильних установок»).

За кошти соціальних партнерів на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» створено НПЦ будівельного спрямування «Снежка».

На базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» створено креативний простір (коворкінг) для працівників та учнівської молоді професійної освіти регіону. Створення сучасно обладнаного простору забезпечить проведення різних інформаційних, практичних заходів з викладачами, майстрами виробничого навчання та учнями закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

У поточному році запрацювала сучасна Stem-лабораторія на базі ДНЗ «Одеський професійний ліцей будівництва та архітектури».

На базі ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей»; Березівське вище професійне училище ОНПУ; ДПТНЗ «Ізмаїльське вище професійне училище» за кошти обласного бюджету облаштовано SMART-аудиторії, які за своїм дизайном та змістовим наповненням нададуть змогу учасникам

освітнього процесу швидше усвідомлювати значимість дотримання технологічного процесу в умовах виробництва.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.12.2019 №1512 «Про реорганізацію закладів професійної (професійно-технічної) освіти м. Ізмаїл Одеської області, зміни типу і назви Державного професійно-технічного навчального закладу «Ізмаїльське вище професійне училище» проводиться робота щодо утворення багатопрофільного Дунайського центру професійної освіти шляхом об'єднання трьох функціонуючих закладів професійної (професійно-технічної) освіти області, а саме: ДПТНЗ «Ізмаїльське вище професійне училище», ДНЗ «Суворовський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Ізмаїльський центр професійно-технічної освіти».

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти навчаються діти з особливими освітніми потребами. Отримати обрану професію зазначена категорія осіб може в спеціальних та інклюзивних групах.

У 2020 навчальному році 138 осіб з особливими освітніми потребами навчалися у закладах П(ПТ)О області за професіями: швачка, кравець, закрійник, кухар, штукатур, маляр, лицювальник-плиточник, монтажник санітарно-технічних систем та устаткування тощо. Від загальної кількості зазначеної категорії учнів понад 30% мають вади слуху і навчаються у спеціальних та інклюзивних групах Одеського центру професійно-технічної освіти та Одеського професійного ліцею технології та дизайну.

Позашкільна освіта. Мережа закладів позашкільної освіти сфери освіти в Одеській області складається з:

- 69 закладів комунальної форми власності (у тому числі, функціонують 2 позашкільні заклади обласного підпорядкування: Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання, Чорноморська флотилія юних моряків);

- 4 приватних закладів у м. Одеса;

-36 дитячо-юнацьких спортивних шкіл та Одеської обласної спеціалізованої дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву.

Спостерігається позитивна динаміка щодо збільшення кількості дітей, охоплених позашкільною освітою. Упродовж 2020 року відкрито: комунальний заклад позашкільної освіти «Одеський палац дитячої та юнацької творчості» Одеської міської ради; комунальний заклад позашкільної освіти «Біла акація» Одеської міської ради; комунальний заклад позашкільної освіти «Одеський центр дитячої та юнацької творчості «Ювента» Одеської міської ради; комунальний заклад позашкільної освіти «Центр дитячої та юнацької творчості» Визирської сільської ради Лиманського району; комунальний заклад «Дитячо-юнацька спортивна школа» Маяківської сільської ради Біляївського району.

З метою пропаганди та розвитку видів спорту в Одеській області упродовж звітнього року (дотримуючись карантинних вимог) проведено 714 спортивних змагань, в яких взяло участь 53211 учнів, в тому числі проведено 8 чемпіонатів Одеської області з легкої атлетики серед різних вікових категорій, в яких взяло участь майже 1700 спортсменів.

ПІДТРИМКА СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Станом на 01.12.2020 на території Одеської області функціонує 12 закладів соціального захисту дітей, серед яких 1 притулок для дітей та 11 центрів соціально-психологічної реабілітації дітей. Загальна планова ємність цих закладів соціального захисту дітей становить 393 місця. Станом на

01.12.2020 у закладах соціального захисту дітей області всього перебуває 295 дітей, з них: у притулках для дітей – 10, центрах - 285.

З метою підвищення ефективності функціонування обласного, районних та міських притулків та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей області щомісячно здійснюється поточний аналіз руху дітей, підстав влаштування та вибуття дітей.

Інформації про дітей, які потребують влаштування до сімейних форм виховання, які можуть бути усиновлені, висвітлюється на Всеукраїнському порталі національного усиновлення «Сирітству – ні!».

Налагоджено співпрацю з Благодійним фондом «Зміни одне життя».

Інформація про дітей, які підлягають усиновленню, влаштуванню в прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, під опіку, піклування громадян висвітлюється на сайті Міністерства соціальної політики України.

Національне усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, розвиток сімейних форм виховання шляхом розширення мережі дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей є одним із пріоритетних напрямків діяльності в області.

На офіційних веб-сайтах райдержадміністрацій та міськвиконкомів розміщено інформацію про дітей, які очікують на усиновлення.

Всього на обліку дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в регіоні перебуває 5195 дітей, з них сімейними формами виховання охоплено 4423 дитини, що становить 85%.

Відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 02.03.2015 №105/А-2015 «Про розвиток сімейних форм виховання в Одеській області у 2015 році» на 01.12.2020 в Одеському регіоні 333 дитини виховується у 49 дитячих будинках сімейного типу та 367 дітей у 192 прийомних сім'ях. Протягом 11 місяців до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу влаштовано 89 дітей.

З початку поточного року утворено 8 прийомних сімей у Саратському, Іванівському, Любашівському, Ширяївському, Білгород-Дністровському районах, до яких влаштовано 16 дітей, поповнено 11 прийомних сімей у Арцизькому, Великомихайлівському, Тарутинському, Миколаївському, Захарівському, Саратському, Татарбунарському районах - 21 дитиною. Створено 2 дитячі будинки сімейного типу у Березівському та Овідіопольському районах, куди було влаштовано 13 дітей, на базі 8 прийомних сімей у Біляївському, Овідіопольському, Роздільнянському, Савранському та Лиманському районах створено дитячі будинки сімейного типу, до яких було влаштовано 21 дитину. Поповнено 8 дитячих будинків сімейного типу у Балтському, Болградському, Роздільнянському, Тарутинському районах та місті Одеса – 18 дітьми.

Однією з важливих форм влаштування дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є опіка, піклування. Так, в регіоні під опікою, піклуванням перебуває 3819 дітей, з числа дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом року опіку, піклування встановлено над 306 дітьми.

Пріоритетною формою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування до сьогодні залишається усиновлення.

Банк даних кандидатів в усиновлювачі на кінець листопада в регіоні нараховує 109 осіб. Станом на 01.12.2020 усиновлено 89 дітей, з числа дітей-

сирит та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них громадянами України - 63, іноземними громадянами -26.

Станом на 01.12.2020 на території Одеської області проживає 42 дитини, з числа дітей-сирит та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перемістилися з тимчасово окупованих територій. З них 28 дітей з Луганської області, 14 дітей – з Донецької. 14 дітей перебувають у інтернатних закладах у сфері управління МОН, 5дітей навчаються в професійно-технічних та вищих навчальних закладах, 17 дітей знаходиться під опікою, 6 – в прийомних сім'ях та ДБСТ.

Станом на 01.12.2020 на обліку служб у справах дітей районних державних адміністрацій та виконавчих комітетів міських рад перебуває 2256 дітей, які знаходяться у складних життєвих обставинах. Працівниками служб у справах дітей регулярно проводяться рейди до населених пунктів з метою проведення профілактичної роботи із зазначеною категорією дітей та їх батьками. Батьки попереджаються про відповідальність за неналежне виконання своїх обов'язків.

За 11 місяців 2020 року в Одеській області проведено 950 профілактичних заходів, якими було охоплено 1790 осіб.

З них, 285 дітей, 1449 законних представників, 56 посадових осіб.

Ініційовано притягнення до відповідальності 1341 посадову особу та батьків.

З метою збереження житла дітей-сирит та дітей, позбавлених батьківського піклування, одночасно з наданням статусу дитині проводяться перевірки наявності у неї житла на праві власності та вирішується питання щодо призначення опіки над житлом.

Під час вибуття дітей-сирит та дітей, позбавлених батьківського піклування, з помешкання у будь-яку форму влаштування, здійснюється збір відповідних документів, підтверджуючих право дитини на користування житлом. Відповідно до ст.71 ЖК України рішенням органу опіки та піклування за дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування закріплюється право користування цим житлом. За даними служб у справах дітей райдержадміністрацій та міських рад області на 01.12.2020 забезпечення житлом дітей – сирит та дітей, позбавлених батьківського піклування наступне: мають житло на праві власності – 472 дитини, на праві користування – 2412 дітей, не мають житла – 2292 дитини.

КУЛЬТУРА

У 2020 році проводилась робота щодо реформування галузі культури області в умовах децентралізації, модернізації матеріально-технічної бази та інформаційно-технологічної інфраструктури публічних бібліотек, музеїв, клубних закладів, театрів, мистецьких навчальних закладів області, збереження культурної спадщини Одеського області.

Протягом звітного періоду вжито відповідних заходів щодо реалізації обласної комплексної програми «Культура Одещини - 2020-2022 роки». На організацію та проведення заходів Програми у 2020 році передбачено 9516,6 тис грн, з них станом на 15.12.2020 профінансовано 3953,2 тис грн.

З метою створення умов для надання якісних та доступних культурних послуг у 2020 році завершено капітальний ремонт об'єктів культури: с. Гвардійське Лиманського району, сіл Борщі, Бочманівка, Гонората, Глибочок, Мала Олександрівка Куяльницької територіальної громади, смт. Лиманське Роздільнянського району, с. Лиманське та Котловина Ренійського району, с.

Кислиця Ізмаїльського району, с. Дельжилер Татарбунарського району, с. Семенівка Білгород-Дністровського району; відкрито: медіа-центр у бібліотеці с. Павлівка Роздільнянського району, виставкову залу «Авангард», бібліотеку та медіа-освітній простір в смт. Авангард, нову публічну бібліотеку в м. Балта, облаштовано новими меблями публічну бібліотеку у м. Кілія, після реконструкції «Арт-галерею» в м. Арциз, Іванівською селищною радою капітально відремонтовано 4 клубних заклади.

Завершено реалізацію проекту зі створення в Одесі Музею книги у партнерстві з КУ «Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського» в рамках проекту секторальної підтримки ЄС, відкриття якого відбудеться у грудні поточного року; продовжується реконструкція Міського саду та ремонтно-реставраційні роботи будівлі Ізмаїльського історико-краєзнавчого музею «Придунав'я» у м. Ізмаїл в рамках європейських проектів «Розвиток сталого культурного туризму в басейні Чорного моря», CULTOUR-BSB 117, «GreeTHiS - Зелений туризм та історична спадщина - сходи́нка для розвитку Басейну Чорного Моря, BSB-305».

У Кодимському районі за підтримки Українського культурного фонд реалізовано проект «Культурний маршрут «Шпаків шлях», метою якого є створення умов ефективного використання потенціалу місцевої громади для культурного відродження та економічного розвитку регіону. Заклади культури Болградського та Савранського районів взяли участь у проекті «Формування культурної політики у сфері розвитку культурних та креативних індустрій». Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського долучилась до реалізації проекту з підтримки внутрішнього туризму «Мандруй Україною», започаткованого Міністерством культури та інформаційної політики України. Одеським історико-краєзнавчим музеєм спільно з Баварським культурним центром розроблено віртуальний тур по експозиції «Німці Причорномор'я», 34 бібліотеки області взяли участь у реалізації проекту Міністерства цифрових трансформацій України «Дія. Цифрова освіта».

Одеський обласний центр української культури отримав Премію Міністерства культури та інформаційно політики України за збереження та охорону нематеріальної спадщини у 2020 році за реалізацію проекту «Живий музей».

З метою забезпечення повноцінного розвитку і функціонування української мови як державної, активізації роботи закладів культури і мистецтва з національно-патріотичного виховання молоді проведено обласний фестиваль літературно-музичних композицій, моновистав та читців «Співець українського слова»; фестиваль духовної музики та колядок «Різдвяні дзвони – 2020» (м. Чорноморськ), культурно-мистецький захід «Резиденція Святого Миколая» (Савранський район), святкові заходи на Івана Купала, засідання Академії народної творчості та вручення обласної премії кращим майстрам декоративно-ужиткового мистецтва ім. Ростислава Палецького, еко-етно-фестиваль «Корона Посейдона» в Національному природному парку «Тузлівські лимани», обласний багатожанровий фестиваль дитячої творчості «Весняне різнобарв'я» в форматі віртуальних фотоконкурсів, в режимі онлайн обласний фестиваль обрядової автентичної пісні малої батьківщини «Намісто роду», міжнародний фестиваль дитячої творчості «Дунай – ріка дружби» (м. Ізмаїл), обласний фестиваль української книги пам'яті Михайла Грушевського, присвяченого української поезії, «Відчуйте серцем Україну» (Ренійський район).

Підготовлено до видання 13 найменувань кращих творів місцевих авторів краєзнавчої та художньої літератури, книг для дітей і юнацтва, які присвячені видатним діячам регіону та знаменним датам.

З метою підтримки та розвитку самобутніх національних традицій в місцях компактного проживання представників національних меншин проводились різнопланові заходи, зокрема: традиційний обласний фестиваль молдавської культури «Мерцішор» (с. Кам'янське Арцизького району), обрядові свята «Трифон-Зарізан» (Кілійський, Ізмаїльський, Болградський, Татарбунарський райони). Творчі колективи національних меншин взяли участь у мистецькому проєкті «Собор болгар України».

У 2020 році у м. Одеса реалізовано низку міжнародних мистецьких проєктів: Міжнародний Одеський Корнійчуковський фестиваль дитячої літератури та Міжнародний книжковий фестиваль «Зелена хвиля»; XX-й Міжнародний джазовий фестиваль «OdessaJazzFest» та вручення обласної музичної премії Юрія Кузнєцова, Міжнародний музичний фестиваль «OdessaClassics», Одеський міжнародний кінофестиваль. Одеський музей західного і східного мистецтва взяв участь у виставці «GeorgesdeLaTour. L'Europadellaluce» в галереї PalazzoReale (м. Мілан, Італійська Республіка), відкриття якої відбулось 07.02.2020.

Вперше на передодні Всеукраїнського Дня художника найкращим одеським художникам була вручена обласна премія образотворчого мистецтва імені Михайла Божія.

Зкладами культури області проведено низку заходів в режимі онлайн до державних свят: Дня пам'яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Дня пам'яті жертв політичних репресій, Дня Європи в Україні, Дня Конституції України, Дня захисника України, Дня української мови та писемності, Дня гідності та свободи, Дня пам'яті жертв голодоморів тощо.

У рамках святкування Дня Незалежності України відбувся Вишиванковий фестиваль та кінопокази з вільним входом для глядачів в рамках спеціально адаптованої версії проєкту «КІНО ПІД ЗОР'ЯМИ» у центральному парку культури та відпочинку ім. Т.Г. Шевченка.

На території Одеської області на обліку перебувають 4471 пам'ятка культурної спадщини. З метою їх захисту та збереження шляхом здійснення ремонтно-реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини у I півріччі 2020 року розглянуто та погоджено 35 проєктів з проведення ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках культурної спадщини, надано 34 дозволи на здійснення відповідних робіт, укладено 130 охоронних договорів з власниками та користувачами приміщень у будівлях-пам'ятках.

Здійснено роботу з утворення електронної бази об'єктів культурної спадщини шляхом зйомки та виготовлення віртуального туру приміщень пам'яток архітектури та містобудування національного значення (Одеський національний академічний театр опери та балету, Одеський художній музей, Одеська обласна філармонія, Одеський музей західного та східного мистецтва, Одеська національна наукова бібліотека, Одеський літературний музей).

Розроблено науково-проєктну документацію по об'єкту: «Ремонт реставраційний будівлі – пам'ятки Михайлівської церкви, розташованої за адресою: Одеська область, Ізмаїльський район с. Утконосівка та виготовлено науково-проєктну документацію на ремонтно-реставраційні роботи комплексу споруд Одеського слідчого ізолятора управління Державної пенітенціарної служби України в Одеській області – пам'ятника архітектури та містобудування місцевого значення.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Протягом 2020 року здійснювались заходи передбачені Обласною комплексною програмою розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області на 2018-2020 роки (далі – Програма), затвердженою рішенням Одеської обласної ради від 21.12.2017 №581-VII.

За напрямками діяльності здійснювались такі заходи:

– залучення більшої кількості різних верств населення до занять фізичною культурою і спортом, шляхом організації та проведення масових фізкультурно-спортивних заходів, у тому числі для осіб з інвалідністю (Обласна комунальна організація «Центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» за підтримки Управління та відділення Національного олімпійського комітету в Одеській області);

– залучення сільського населення до занять фізичної культури і спорту, шляхом організації та проведення Обласних сільських спортивних ігор серед команд районів, сільських, селищних, міських ТГ, сільських та селищних команд тощо (спільно з Одеською територіальною організацією «Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства «Колос»);

– залучення населення до занять фізичною культурою і спортом за місцем роботи шляхом організації та проведення спартакіад серед представників окремих галузей (спільно з Одеською обласною організацією ФСТ «Спартак»);

– активізація роботи по підвищенню ефективності фізичної підготовки у Збройних Силах, інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів, та правоохоронних органах шляхом проведення Обласної спартакіади допризовної молоді та забезпечення участі спортсменів Одеської області у Всеукраїнській спартакіаді допризовної молоді;

– капітальний ремонт, реконструкція та будівництво об'єктів спортивної інфраструктури на умовах співфінансування з державного, обласного та місцевого бюджетів (футбольні поля зі штучним покриттям, багатофункціональні спортивні майданчики тощо);

– надання грошової допомоги провідним спортсменам області за результатами виступів на офіційних всеукраїнських та міжнародних змаганнях (6 300,00 грн. в місяць на 1 спортсмена);

– надання грошової допомоги спортсменам області – кандидатам на участь в Олімпійських та Паралімпійських Іграх 2020 року в м. Токіо (20 000,00 грн в місяць на 1 спортсмена);

– фінансування діяльності підвідомчих організацій та надання підтримки фізкультурно-спортивним товариствам та федераціям з видів спорту на здійснення заходів, визначених Програмою.

За 11 місяців 2020 року, у зв'язку з введенням на всій території України режиму карантину, виконання значної частини заходів з розвитку фізичної культури і спорту було перенесене. Робота закладів фізичної культури і спорту була призупинена з 13.03.2020 по 01.06.2020, у зв'язку з чим, показники розвитку сфери за звітний період 2020 року не є показовими. Робота направлена на відновлення навчально-тренувального та змагального процесів, а також моніторинг дотримання вимог законодавства щодо недопущення поширення короно вірусної хвороби COVID-19. Здійснювались організаційні заходи направлені на реалізацію програми Президента України «Велике будівництво».

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНА ГАЛУЗЬ

З метою утворення сучасного та безпечного туристичного ринку надання послуг з тимчасового розміщення та відповідно до розпорядження виконуючого обов'язки голови Одеської облдержадміністрації від 19.08.2019 №999/А-2019 про утворення робочої групи з вивчення стану туристичної діяльності, пов'язаної з наданням послуг з тимчасового розміщення (проживання) в Одеській області розроблено практичні рекомендації обласних служб щодо організації туристичного сезону згідно вимог законодавства.

При обласній державній адміністрації створено Туристичну раду у форматі фокус-груп за участі представників громадськості, туристичного бізнесу та науковців з метою залучення до обговорення та координації дій щодо розвитку туристично-курортної галузі області. Протягом 2020 року було проведено 3 засідання Туристичної ради до введення карантинних обмежень та після послаблення, а також взято участь у засіданнях окремих фокус-груп Туристичної ради для опрацювання питань за напрямком. Враховуючи пропозиції членів Туристичної ради розроблено проект нової Програми розвитку туризму та курортів в Одеській області на 2021-2023 роки, яку буде направлено на затвердження в обласну раду.

На шляху до покращення зон відпочинку на морському узбережжі, розвитку інфраструктури рекреаційних територій в Одеській області 5 пляжам присвоєно відзнаку «Блакитний прапор». Окрім пляжів в Одесі (1), Чорноморську (1) та Фонтанці (2), вдруге за історію існування програми в Україні, «Блакитний прапор» отримав пляж Затоки біля готелю Ruta Family Club Hotel (1). «Блакитний прапор» - це нагорода, яку щорічно отримують пляжі країн Європи, Африки, Карибських островів, а також Нової Зеландії та Канади за відповідність 33 критеріям. Зокрема, таким, як якість води, інформування населення, безпека та сервіс. Наразі пляжі внесено до списку міжнародної туристичної організації, як рекомендовані для відвідування. Інформація про безпеку та дотримання екологічних стандартів суттєво вплине на привабливість для відпочинку та розвитку як внутрішнього так і зовнішнього туризму регіону в цілому.

У співпраці з ДУ «Офіс із залучення та підтримки інвестицій» зібрано та підготовлено інформацію для формування переліку інвестиційно привабливих земельних ділянок на узбережжі Чорного моря, які можна використати для будівництва та/або реконструкції інфраструктурних об'єктів туристично-курортної сфери. Управлінням була надана наявна інформація щодо природно-лікувальних ресурсів узбережжя, кліматичних умов, природно-заповідного фонду, закладів розміщення розташованих поблизу узбережжя, а також перелік браунфільдів та грінфільдів об'єктів туристичної сфери, які було використано Офісом із залучення та підтримки інвестицій для формування інвестиційної карти Причорномор'я.

В межах реалізації заходів Програми розвитку туризму та курортів в Одеській області на 2017-2020 роки наразі проводяться заходи із розробки інвестиційних проєктів Лиманського та Березівського районів; Арцизького, Саратського та Татарбунарського районів; північних територій Одещини (Савранщина, Кодимщина, Балтщина). Мета - популяризація інвестиційної привабливості, розробки проєктів нових туристичних об'єктів та збільшення туристичних можливостей субрегіону.

З метою популяризації туристичного продукту через ярмаркову, виставкову та фестивальну діяльність затверджено розпорядження голови облдержадміністрації Календар подієвих заходів Одещини на 2020 рік.

У зв'язку із поширенням пандемії коронавірусу у світі та Україні призупинено роботу щодо представлення Одеської області на міжнародних туристичних виставкових заходах та проведення фестивальних заходів.

Щоб поліпшити доступ до інформації та підвищити рівень інформування про Одеську область з туристичного напрямку на телебаченні та у мережі Інтернет 28.01.2020 було презентовано мобільний додаток для туристів засобом масової інформації під час засідання Туристичної ради Одеської області.

Туристична галузь однією з перших зазнала збитків від спалаху нового коронавірусу у світі. Потрібно реалізовувати все для того, щоб розвивати внутрішній туризм області. Одним із найбільш ефективних та дієвих способів просування туристичного продукту та поштовх для розвитку внутрішнього туризму залишається використання новітніх та сучасних технологій. Саме тому проведено заходи із створення туристичного веб-сайту (<https://regionguide.od.ua>) на базі мобільного додатку «ODESA GUIDE», який продовжує наповнюватись, а також здійснено заходи із створення аудіогідів інших субрегіонів області та промоційного відео.

Для раціонального використання природно-лікувальних ресурсів, а також інвестиційного забезпечення розвитку рекреаційних зон Одеської області під час засідання шляхом селекторної наради представникам районних державних адміністрації, міст обласного значення та територіальних громад було презентовано реєстр природно-лікувальних ресурсів (ПЛР) Одещини, дорожню карту розвитку потенціалу рекреаційних зон Одеської області та розроблені інвестиційні проекти трьох субрегіонів Одещини (Білгород-Дністровського, Дунайського, Нижньодністровського).

З метою розвитку курорту державного значення концепцію Державної цільової програми збереження унікального лікувально-оздоровчого потенціалу природних територій Куяльницького лиману та розвитку курорту державного значення Куяльник на 2021-2025 роки направлено до зацікавлених центральних органів виконавчої влади.

ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Протягом 2020 року реалізовувалась державна політика у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів.

Для збереження і відтворення природних ресурсів Куяльницького лиману в зимовий період до лиману подавалась вода з Одеської затоки. Згідно з п. 2.2. «Правил експлуатації гідротехнічної споруди зі з'єднання Куяльницького лиману та Одеської затоки» початок подачі води в осінньо-зимовий період починається при переході температури води в Одеській затоці через 8⁰С в сторону зниження та припиняється навесні при переході температури води в Одеській затоці через 8⁰С в сторону підвищення.

У квітні співробітниками КП «Облтрансбуд» проводилися обстеження стану гідротехнічної споруди. Фактів пошкодження не виявлено.

Проводилась робота з підготовки техніко-економічного обґрунтування розчистки русла річки Великий Куяльник. Проведені інженерні вишукування водотоків басейну річки Великий Куяльник та здійснюється відповідне проектування.

За інформацією Департаменту фінансів Одеської обласної державної адміністрації фактичні надходження від викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за 11 місяців 2020 року склали – 6 481,8 тис грн.

Станом на 01.12.2020 на будівництво та реконструкцію каналізаційних очисних споруд, КНС тощо з обласного бюджету профінансовано на 1 307,291 тис грн.

За 11 місяців 2020 року проводились заходи щодо збереження цінних природних екосистем, традиційних форм раціонального природокористування і сталого розвитку природно-територіального комплексу.

Відповідно до статей 51-54 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» Одеською обласною державною адміністрацією направлено до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України проект зміни меж (розширення) ботанічного заказника загальнодержавного значення «Староманзирський» для підготовки відповідного Указу Президента України. Також здійснювалась підготовка проекту створення національного природного парку «Кюяльницький» загальною площею 10801,2 га на території Лиманського, Біляївського районів Одеської області і м. Одеса, та проводилась робота щодо створення 6 заказників на території Березівського, Тарутинського, Лиманського, Ренійського та Овідіопольського районів Одеської області.

З метою збереження та відновлення природного комплексу ландшафтного заказника місцевого значення «Тарутинський степ» та створення нових можливостей для соціально-економічного розвитку місцевих громад між облдержадміністрацією, Веселодолинською сільською радою Тарутинського району Одеської області та представниками громадських організацій «Центр регіональних досліджень», «Рівайлдинг Україна» і «Агро-еколого-рекреаційний кластер «Фрумушика-Нова» укладено відповідний Меморандум про співробітництво.

Для збереження природних комплексів водно-болотних угідь міжнародного значення спільно з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та Головним управлінням Держгеокадастру в Одеській області проводиться робота щодо уточнення меж та площі водно-болотних міжнародного значення, розташованих на території Одеської області. За результатами проведеної роботи Одеською обласною державною адміністрацією погоджено уточнені межі водно-болотних угідь міжнародного значення «Межиріччя Дністра-Турунчука» загальною площею 10903,47 га та «Північна частина Дністровського лиману» загальною площею 25929,24 га.

З метою зменшення техногенного навантаження на довкілля ведеться робота з формування реєстрів об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, місць видалення відходів, паспортизації та інвентаризації відходів.

За 11 місяців 2020 року розглянуто та опрацьовано:

- 786 декларацій, яка здійснює операції у сфері поводження з відходами;
- 220 пакетів документів інвентаризації та паспортизації відходів;
- 37 паспортів місць видалення відходів;
- 40 реєстрових карток об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів;
- 25 пакетів індивідуальних технологічних нормативів використання питної води.

За даними інвентаризації місць видалення відходів (далі - МВВ) районними державними адміністраціями кількість МВВ (сміттєзвалищ) на території Одеської області складає 614 од.

За 11 місяців 2020 року розглянуто та опрацьовано – 37 пакетів документів щодо затвердження/погодження змін даних до паспортів МВВ, наданих відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 03.08.1998 №1216 «Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів».

На даний час в рамках проекту USAID «Муниципальна енергетична реформа в Україні» агентством США з міжнародного розвитку «InternationalResourcesGroup» проведена робота із розробки Регіональної програми поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області на період 2018-2022 роки.

Метою програми є створення умов, що сприятимуть забезпеченню повного збирання, перевезення, утилізації та захоронення побутових відходів і обмеження їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людини, а також розширення і модернізація діючих потужностей із збирання, перероблення та утилізації твердих побутових відходів, створення ефективної системи управління у сфері поводження з відходами.

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 №623-р затверджено перспективний план формування територій громад Одеської області, яким передбачено функціонування 91 ТГ (у т.ч. збереження чинних).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 №720-р затверджено адміністративні центри та території територіальних громад Одеської області.

На засіданні 17.07.2020 року Верховна Рада України прийняла Постанову №807-IX «Про утворення та ліквідацію районів», згідно з якою в Одеській області утворено сім нових районів – Березівський, Білгород-Дністровський, Болградський, Ізмаїльський, Одеський, Подільський та Роздільнянський.

Місцеві вибори на новій територіальній основі відбулися 25 жовтня 2020 року (постанова ЦВК від 08.08.2020 №160).

2. ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Актуальними завданнями у 2021 році:

Розумне і відкрите управління:

- модернізація системи управління регіоном;
- запровадження електронних послуг, електронного документообігу в максимальній кількості органів влади та інноваційних моделей комунікації з громадськістю;
- сприяння розвитку територіальним громадам в частині розробки стратегій розвитку громад та підготовки проектів регіонального розвитку;
- інституційна допомога новоутвореним громадам;
- сприяння у здійсненні організаційних заходів щодо утворення та реорганізації районних державних адміністрацій.

Розвиток та розбудова транспортної інфраструктури:

- будівництво, реконструкція та ремонт автомобільних шляхів;
- покращення транспортного сполучення, в тому числі транзитного міжнародного, пішохідного сполучення;
- підвищення обсягу транспортних перевезень та надходжень до обласного і місцевого бюджетів.

Розвиток туризму:

- збільшення культурних подій в області;
- сприяння появі нових туристично-екскурсійних маршрутів;
- збільшення кількості туристів, які відвідують регіон і відповідне підвищення надходжень в обласний та місцеві бюджети.

Конкурентоспроможні агровиробництво і агропереробка:

- підвищення ефективності використання меліоративних систем, відновлення ролі меліорованих земель у продовольчому та ресурсному забезпеченні регіону;
- перехід від переважно сировинного сільськогосподарського виробництва для створення готових продуктів з високою доданою вартістю (переробка);
- розробка агро-кластерів;
- розширення використання інновацій в аграрному секторі.

Залучення інвестицій та розвиток бізнесу:

- збільшення обсягів залучених інвестицій;
- розвиток малого та середнього бізнесу;
- збільшення експорту.

Гуманітарна сфера:

- проведення просвітницької роботи по стриманню розповсюдження гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2;
- створення ефективної системи надання меддопомоги в умовах пандемії;
- підвищення якості освіти та розвиток інновацій;
- збереження та популяризація пам'яток культури регіону.

Природокористування та безпека життєдіяльності людини:

- облаштування державного кордону (Придністровська ділянка);
- підвищення рівня безпеки в області;
- охорона довкілля та збереження природного потенціалу області;
- підвищення енергоефективності та використання відновлювальних джерел енергії;
- впровадження нових технологій поводження з твердими побутовими відходами.

3. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ підвищення фінансової спроможності місцевих бюджетів в умовах впровадження бюджетної децентралізації;
- ⇒ підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у розв'язанні актуальних проблем соціально-економічного розвитку районів та територіальних громад;
- ⇒ створення умов для зменшення диспропорцій у рівні соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць;
- ⇒ потреба у поліпшенні результатів господарювання у зв'язку з переорієнтацією ринків збуту продукції реального сектору економіки;
- ⇒ проведення раціональної та ефективної податково-бюджетної політики, дотримання фінансової дисципліни.

Ключові кроки на 2021 рік:

- ✚ сприяння стійкому економічному та соціальному розвитку міст, районів та територіальних громад;
- ✚ підвищення рівня взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення збільшення надходжень до місцевих бюджетів;
- ✚ підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів;
- ✚ підвищення мотивації до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів;
- ✚ підвищення ефективності використання бюджетних коштів;
- ✚ нарощування доходів державного та місцевих бюджетів відповідно до темпів зростання макроекономічних показників області;
- ✚ мінімізація ризиків ухилення від сплати податків, недопущення зростання недоїмки до місцевих бюджетів, встановлення об'єктивних критеріїв при наданні податкових пільг органами місцевого самоврядування в умовах розширення прав щодо самостійного прийняття ними рішень;

Очікувані результати:

- запровадження дієвого механізму управління бюджетним процесом як складової частини системи управління державними фінансами, сприяння фінансовій підтримці територіальних громад з метою забезпечення їх ефективного функціонування.

4. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

4.1. Промисловість

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ відновлення та стабілізація промислового виробництва усіх видів промислової діяльності з їх подальшим стабільним розвитком;
- ⇒ модернізація та технологічне оновлення виробництва на основі впровадження сучасних енерго- та ресурсозберігаючих технологій;
- ⇒ розвиток існуючих та формування нових видів діяльності з вищою доданою вартістю;
- ⇒ підвищення якості та конкурентоспроможності продукції, освоєння нових інноваційних видів високотехнологічної продукції;
- ⇒ диверсифікація ринків збуту.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ модернізація виробництва на основі впровадження новітніх техніки та технологій за рахунок посилення інноваційної складової розвитку галузей промисловості – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ проведення роботи із залучення іноземних інвестицій з метою збільшення обсягів виробництва експортоорієнтованої продукції та нарощування виробництва вітчизняних аналогів імпортованих товарів – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ підвищення конкурентоспроможності продукції шляхом зниження витрат на її виробництво, впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ приведення стандартів якості та технічних умов у відповідність до вимог і положень ЄС – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ сприяння підприємствам промисловості у вирішенні проблемних питань організації виробництва продукції з новим рівнем якості і властивостей на основі використання новітніх технологій та забезпечення позитивної динаміки виробництва продукції – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ сприяння популяризації торгових брендів і продукції місцевих товаровиробників та підвищення її якості – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

➤ Зростання продуктивності та обсягів промислового виробництва:

- індекс промислового виробництва очікується **102,0%**,

- обсяг реалізованої промислової продукції зросте до **63,9 млрд грн.**

➤ Вдосконалення методів господарювання:

- модернізація застарілих підходів до організації виробничої, комерційної діяльності, управління персоналом, ресурсами тощо,

➤ Інтеграція регіональних виробників до світових ланцюгів доданої вартості:

- створення міжнародних ланцюгів доданої вартості на основі українських виробничих компаній у тих сферах, де їхні технології та продукція є або можуть бути конкурентоздатними на світових ринках.

В промисловості продовжується реалізація інвестиційних проектів щодо введення в експлуатацію нових виробничих потужностей, проведення модернізації та реконструкції технологічних процесів:

✓ **Група «Allseeds»** продовжить реалізацію II етапу глобального проекту в порту «Южний» - будівництво мультифункціонального, орієнтованого на переробку сої, маслозаводу потужністю 5000 т/добу.

✓ **ТОВ «Укратлантік»** реалізується проект «Удосконалення технологічних та виробничих процесів ТОВ «Укратлантік» в рамках стратегії безперервного вдосконалення Groupe Atlantic, зокрема у поточному році на підприємстві здійснювалася модернізація електричного обладнання;

✓ ТОВ «Дельта Вілмар Україна» - будівництво 2 ліній з розливу та пакування рафінованої дезодорованої олії.

✓ У галузі енергетики реалізується низка проектів з впровадження альтернативної енергетики.

4.2. Агропромисловий комплекс

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

⇒ поліпшення ресурсного забезпечення сільськогосподарського виробництва, поповнення парку зернозбиральної техніки;

⇒ сприяння розвитку зрошуваного землеробства;

⇒ застосування новітніх технологій вирощування сільськогосподарських культур та впровадження високопродуктивних сортів рослин;

⇒ стабілізація та розвиток тваринницької галузі області;

⇒ забезпечення розвитку інфраструктури аграрного ринку (обслуговуючих кооперативів, оптових ринків сільськогосподарської продукції);

⇒ розвиток овочівництва та переробної галузі області.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ реалізація заходів Регіональної програми розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2023 роки – *Управління агропромислового комплексу облдержадміністрації*;

✚ забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках – *Управління агропромислового комплексу облдержадміністрації*;

✚ раціональне використання природних ресурсів, особливо земель сільськогосподарського призначення, удосконалення структури посівних площ та впровадження у виробництво елементів науково обґрунтованої системи землеробства передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур – *Управління агропромислового комплексу облдержадміністрації*;

✚ підвищення рівня життя сільського населення – *Управління агропромислового комплексу облдержадміністрації*;

✚ розробка та прийняття програми, яка дасть можливість відновлювати зрошувальну систему регіону за рахунок різних джерел фінансування – *Управління агропромислового комплексу облдержадміністрації*;

✚ реконструкція зрошувальної системи Нижнього Дністра в Україні. - *Управління агропромислового комплексу облдержадміністрації*.

Очікувані результати:

⇒ індекс сільськогосподарського виробництва у 2021 році – 120,0%;

⇒ забезпечення виробництва валової продукції рослинництва у всіх категоріях господарств (у цінах 2010 року) на 10,0 млрд грн;

⇒ забезпечення виробництва валової продукції тваринництва у всіх категоріях господарств (у цінах 2010 року) на 1,6 млрд грн;

⇒ забезпечення виробництва зерна - в обсязі 4,0 млн т, олійних культур - 0,8 млн т, овоче-баштанних та картоплі – 650,0 тис т, плодів та ягід - 88,0 тис т, винограду – 200,0 тис т, молока – 308,8 тис т, м'яса – 56,1 тис т, яєць – 171,0 млн штук, що гарантуватиме досягнення науково обґрунтованих норм споживання харчових продуктів та підтримку ефективного експортного потенціалу.

4.3. Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;
- ⇒ забезпечення ефективно працюючого, доступного та безпечного ринку надання транспортних послуг;
- ⇒ інтеграція вітчизняної транспортної системи до європейської та міжнародної транспортних систем;
- ⇒ реалізація заходів Програми реалізації в Одеській області Стратегії ЄС для Дунайського регіону на 2020-2022 роки
- ⇒ запровадження інтелектуальних транспортних систем у сфері дорожнього господарства та дорожньої інфраструктури;
- ⇒ удосконалення системи управління запобігання дорожньо-транспортним пригодам;
- ⇒ підвищення безпеки руху під час забезпечення високої швидкості, комфорту та економічності перевезень;
- ⇒ підвищення ефективності державного управління у галузі транспорту;
- ⇒ розвиток транспортної інфраструктури;
- ⇒ оновлення рухомого складу транспорту;
- ⇒ поліпшення інвестиційного клімату;
- ⇒ підвищення екологічності та енергоефективності транспортних засобів.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ завершення проекту Одеського аеропорту – реконструкція міжнародного аеропорту в м. Одеса, III черга будівництва - ДП «Дирекція з будівництва Міжнародного аеропорту «Одеса», управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ ремонт та модернізація рухомого складу поїздів, реконструкція залізничних станцій та колій, у т.ч. портових, розвиток залізничних контейнерних маршрутів з портів - АТ «Укрзалізниця», управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ відновлення залізничного приміського сполучення Одеса-Чорноморськ - АТ «Укрзалізниця», управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ відновлення роботи міжнародного аеропорту «Ізмаїл». Реалізація проекту реконструкції ВВП і терміналу Ізмаїльського аеропорту - Одеська обласна рада, Ізмаїльська міська рада, управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ завершення проекту «Будівництво мостового переходу через Сухий лиман в с. Малодолинське підходами на автодорозі Одеса - Чорноморськ» - Чорноморська міська рада, ДП «АМПУ»;

✚ запуск поїзда «Інтерсіті» по маршруту «Одеса-Затока-Арциз-Ізмаїл» - ПАТ «Укрзалізниця», управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ проведення берегоукріплювальних робіт в районі нафтоперевантажувального комплексу, а також лівого берега ділянки р. Дунай від державного кордону України з Республікою Молдова до території морського порту Рені - управління транспортно-комунікаційної інфраструктури облдержадміністрації;

✚ реалізація інвестиційних проектів у морських портах Одеської області, зокрема:

Акваторія морського торговельного порту «Чорноморськ»:

✚ будівництво нового зернового терміналу та розвиток потужностей з перевалки зернових вантажів (враховуючи наміри підприємств КЕРНЕЛ (ТОВ «Трансгрейнтермінал», СП ТОВ «Трансбалктермінал») збільшити обсяги вантажопереробки в морському порту Чорноморськ до 6 млн тон (у перспективі – до 9 млн тон), виконання робіт ДП «АМПУ» з днопоглибленням до 14 м забезпечить умови для обробки суден дедвейтом більше 50 тис т біля причалів №14-17.

✚ розвиток потужностей Risoil S.A з перевалки наливних і навалювальних вантажів (придбання нового устаткування та інвестиції в розвиток підприємств) - ТОВ «СП Рісойл Термінал», ТОВ «Рісойл Руда», ТОВ «Рісойл Порт».

Морський торговельний порт «Південний»:

✚ будівництво, модернізація та реконструкція залізничної, автомобільної інфраструктури та гідротехнічних споруд порту згідно з планом-схемою розвитку морського порту «Південний» до 2023 року - ДП «АМПУ», портові оператори та інвестори.

✚ реконструкція водних підходів, маневрових зон і операційних глибин акваторій біля причалів з урахуванням перспективного вантажообігу морського порту «Южний» в м. Южне Одеської області – Міністерство інфраструктури України.

✚ ДП «АМПУ», портові оператори та інвестори.

✚ приватизація ДП «Усть-Дунайський морський торговельний порт» та ДП «Білгород-Дністровський морський торговельний порт» – Фонд державного майна України.

4.4. Будівництво та житлова політика

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2021 рік:

⇒ забезпечення всіх адміністративних районів області планувальною документацією;

⇒ забезпечення всіх історичних населених місць області історико-архітектурними опорними планами;

⇒ забезпечення інвестиційно-привабливих населених пунктів області генеральними планами та планами зонування території;

⇒ створення та розвиток функціонування служби містобудівного кадастру регіонального та базового рівня.

4.5. Дорожньо-транспортне господарство

Пріоритетні напрямки на 2021 рік

⇒ забезпечення розвитку мережі автомобільних доріг, підвищення безпеки руху, швидкості та економічності перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом, поліпшення експлуатаційного стану доріг;

⇒ реконструкція і капітальний ремонт автодоріг державного значення з доведенням їх параметрів до нормативних вимог;

⇒ покращення транспортного сполучення, в тому числі транзитного міжнародного, пішохідного сполучення та безпеки дорожнього руху, створення умов доступності сільських територій до обласного і районних центрів;

⇒ проведення ремонтних робіт, забезпечення під'їзду до опорних навчальних та медичних закладів, соціальних та культурних об'єктів, соціально

важливих проектів, об'єктів природно-заповідного та історико-культурного фонду загальнодержавного та обласного рівнів.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ продовження робіт з капітального ремонту мосту через Хаджибейський лиман на км 445 + 432 автомобільної дороги Київ – Одеса - *Служба автомобільних доріг в Одеській області;*

✚ будівництво ділянки траси «М-15 – Одеса – Рені» в обхід території Республіки Молдова (в обхід населеного пункту Паланка) або будівництво мостового переходу через Дністровський лиман;

✚ завершення будівництва окружної дороги Куяльницького лиману та укріплення Хаджибейської дамби;

✚ завершення будівництва автомобільної дороги «Обхід с.Сухий лиман» від автомобільної дороги «Одеса-Білгород-Дністровський – Монаши-М-15/» до автомобільної дороги «Одеса-Чорноморськ»;

✚ ремонт мосту у м.Чорноморськ через паромну переправу;

✚ капітальний та поточний середній ремонт ділянок автомобільної дороги Т-16-07 Ізмаїл – Кілія – Вилкове - *Служба автомобільних доріг в Одеській області;*

✚ поточний середній ремонт автомобільної дороги Р-33 Вінниця – Турбів – Гайсин – Балта – Велика Михайлівка – М-16/ - *Служба автомобільних доріг в Одеській області;*

✚ поточний середній ремонт автомобільної дороги Т-16-10 /Н-33/ – Приморське – Жовтий Яр – Татарбунари з під'їздом до смт Сергіївка - *Служба автомобільних доріг в Одеській області;*

✚ поточний середній ремонт автомобільної дороги Т-16-27 Контрольно-пропускний пункт «Серпневе» – Тарутине – Арциз – Сарата - *Служба автомобільних доріг в Одеській області.;*

✚ Покращення стану (ремонт) та заходи з підвищення безпеки дорожнього руху автодороги М-14 Одеса-Миколаїв- Херсон - *Служба автомобільних доріг в Одеській області.*

Очікувані результати:

➤ покращення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування за основними маршрутами;

➤ зниження втрат від дорожньо-транспортних пригод, що трапляються через незадовільний стан автомобільних доріг.

5. МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ

5.1. Управління об'єктами комунальної власності

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

⇒ здійснення обліку майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області;

⇒ здійснення контролю за своєчасною сплатою орендної плати орендодавцями об'єктів комунальної власності;

⇒ розроблення та затвердження переліків показників ефективності роботи керівників, використання майна та коштів підприємств, установ і організацій;

⇒ підвищення ефективності управління об'єктами комунальної власності.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ підвищення рівня наповнення доходної частини обласного бюджету від використання об'єктів спільної власності територіальних громад області – *Управління обласної ради з майнових питань Одеської обласної ради;*

✚ сприяння ефективному використанню та збереженню майна комунальної власності - *Управління обласної ради з майнових питань обласної ради;*

✚ погодження річних фінансових планів та проведення моніторингу їх фінансової діяльності, з наступним затвердженням заступниками голови облдержадміністрації відповідно до розподілу функціональних повноважень – *структурні підрозділи облдержадміністрації;*

✚ контроль за збереженням та ефективністю використання майна, переданого в управління підприємств, установ та організацій - *структурні підрозділи облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

➤ ефективне планування діяльності підприємств, підвищенню їх рентабельності господарської діяльності;

➤ підвищення рівня наповнення доходної частини обласного бюджету від використання об'єктів спільної власності територіальних громад області.

6. РИНКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ

6.1. Реформування відносин власності

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

⇒ забезпечення прозорості та відкритої приватизації та оренди об'єктів державної власності;

⇒ забезпечення надходження коштів від приватизації та оренди державного майна до державного бюджету;

⇒ моніторинг та контроль за виконанням умов договорів купівлі-продажу;

⇒ організація забезпечення прийняття управлінських рішень стосовно державного майна, що не увійшло до статутних капіталів господарських товариств.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ здійснення підготовки об'єктів приватизації до продажу – *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*

✚ робота з єдиними майновими комплексами державних підприємств, переданими до сфери управління державних органів приватизації у зв'язку з прийняттям рішення про їх приватизацію згідно з переліками об'єктів приватизації, які підлягають підготовці до продажу - *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*

✚ укладання договорів купівлі-продажу об'єктів малої приватизації – *регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*

✚ прийняття рішень про припинення юридичних осіб у процесі приватизації – *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*

- ✚ здійснення перевірок виконання покупцями державного майна умов укладених договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації – *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*
- ✚ організація орендних відносин, супроводження чинних договорів оренди державного майна – *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*
- ✚ організація контролю у сфері орендних відносин – *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*
- ✚ захист майнових прав держави у судах, ведення претензійно-позовної роботи щодо стягнення заборгованості з орендної плати та штрафних санкцій, а також у разі необхідності повернення об'єктів до державної власності у судовому порядку – *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*
- ✚ здійснення організаційних заходів щодо забезпечення прийняття рішень про подальше використання державного майна (крім матеріальних носіїв секретної інформації), яке не увійшло до статутних капіталів господарських товариств у процесі приватизації – *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року;*
- ✚ здійснення перевірок використання державного майна – *Регіональне відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях – протягом року.*

Очікувані результати:

- забезпечення надходження коштів від приватизації до Державного бюджету відповідно до встановлених Фондом державного майна України завдань;
- забезпечення надходження коштів до Державного бюджету від оренди державного майна;
- ефективне використання об'єктів державної власності.

6.2. Регуляторна політика та розвиток підприємництва

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ вдосконалення правового врегулювання господарських та адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання;
- ⇒ вдосконалення правового врегулювання господарських та адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання;
- ⇒ недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів;
- ⇒ створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, запровадження Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2023 роки.

Ключові кроки на 2021 рік:

- ✚ мультиплікація механізму компенсації частки відсотків по кредитах суб'єктам малого та середнього підприємництва для реалізації бізнес-проектів у галузях, що відповідають пріоритетним напрямкам Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2023 роки – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації;*

✚ сприяння впровадженню законодавчих нововведень для розвитку та підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;

✚ забезпечення прозорості дій органів влади під час здійснення ними регуляторної політики у сфері господарської діяльності – *структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми*.

Очікувані результати:

➤ залучення до підприємницької діяльності жителів сіл та селищ у районах області, зростання кількості фізичних осіб-підприємців, малих та середніх підприємств у районах області;

➤ забезпечення підтримки розвитку малого та середнього підприємництва в районах, територіальних громадах, у пріоритетних галузях економіки та галузях, які активно розвиваються, зокрема шляхом надання компенсації відсотків по кредитах;

➤ розміщення інформації щодо актуальних питань у здійсненні регуляторної діяльності органами влади та місцевого самоврядування.

6.3. Надання адміністративних послуг

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

⇒ автоматизація роботи адміністраторів у ЦНАП області;

⇒ утворення (будівництво) нових ЦНАП в районах, територіальних громадах Одеської області, утворення віддалених робочих місць адміністраторів та облаштування мобільних ЦНАП (за необхідності);

⇒ внесення змін до існуючих переліків адміністративних послуг, а саме забезпечення надання соціальних, транспортних та послуг ДРАЦС через центри надання адміністративних послуг.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ утворення та впровадження програмно-апаратного комплексу «Автоматизована інтегрована система роботи ЦНАП органів влади Одеської області» на базі підсистеми електронного документообігу – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, КП «Обласний інформаційно-аналітичний центр», міжнародні благодійні організації*;

✚ максимальне наближення послуг до громадян шляхом утворення ЦНАП в територіальних громадах – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, територіальні громади*;

✚ організація та проведення тренінгів для працівників ЦНАП Одеської області з відповідної тематики – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, МБО «Фонд Східна Європа», ОРІДУ НАДУ при Президентові України*;

✚ зосередження у ЦНАП максимально широкого спектру послуг (соціальних, транспортних, послуг з реєстрації актів цивільного стану) – *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації, центри надання адміністративних послуг Одеської області, Регіональний сервісний центр МВС в Одеській області, управління соціального захисту населення районних державних адміністрацій, відділи державної реєстрації актів цивільного стану ГТУЮ в Одеській області*.

Очікувані результати:

➤ ступінь впровадження електронних сервісів у ЦНАП: 40 – 50 %;

➤ збільшення кількості наданих адміністративних послуг через ЦНАП;

➤ збільшення кількості утворених ЦНАП у територіальних громадах шляхом будівництва або розміщення їх у вже існуючих приміщеннях.

7. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ сприяння виходу продукції місцевих товаровиробників на нові ринки збуту товарів і послуг;
- ⇒ збільшення частки продукції високого ступеня переробки в структурі експорту;
- ⇒ формування конкурентоспроможного та позитивного іміджу Одеської області на міжнародній арені;
- ⇒ підвищення інвестиційної привабливості регіону з метою залучення додаткових інвестиційних коштів у економіку області;
- ⇒ сприяння ефективному використанню інвестиційного потенціалу територіальних громад області;
- ⇒ забезпечення ефективної діяльності установи «Агенція регіонального розвитку Одеської області».

Ключові кроки на 2021 рік:

- ✚ здійснення моніторингу стану впровадження інвестиційних проектів та надання сприяння щодо їх реалізації - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- ✚ підтримка місцевих експортерів щодо орієнтації товарів та послуг на перспективні закордонні ринки збуту - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- ✚ залучення представників бізнес-спільноти області до участі у тематичних заходах: інвестиційних форумах, виставках, бізнес-форумах - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- ✚ сприяння залученню інвестиційних коштів у розвиток територіальних громад, у тому числі шляхом розробки інвестиційних паспортів громад та поширення їх через дипломатичні установи, міжнародні фінансові інституції та серед потенційних інвесторів - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- ✚ надання консультативно-методичної допомоги органам місцевого самоврядування щодо розробки інвестиційних проектів згідно з міжнародними вимогами та стандартами - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- ✚ підтримка реалізації інвестиційних проектів, спрямованих на розбудову інженерно-транспортної та туристичної інфраструктури, агропромислового комплексу, енергоефективності, впровадження сучасних технологій у виробничому комплексі - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- ✚ поширення інформації щодо інвестиційного потенціалу регіону та кращих практик реалізації проектів через друковані та електронні засоби масової інформації, а також в рамках галузевих заходів - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації*;
- ✚ забезпечення актуалізації інформації щодо інвестиційних пропозицій територіальних громад з метою залучення інвестиційних коштів у розвиток

територій - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації;*

✚ організація та проведення ділових зустрічей, конференцій «круглих столів», семінарів з питань розвитку та популяризації інвестиційного та експортного потенціалу області - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації;*

✚ формування інвестиційних пропозицій області у розрізі вільних земельних ділянок та незадіяних виробничих приміщень (площ) та визначення пріоритетних напрямків інвестування - *Департамент економічної політики та стратегічного планування облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

➤ зростання зовнішньоторговельного обороту товарів та послуг області на 2,0 - 2,5%;

➤ зростання обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку області (за наростаючим підсумком) прогнозується на рівні 1,5-2,0 %.

8. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

⇒ впровадження системи енергоменеджменту бюджетних установ області;

⇒ підвищення енергетичної ефективності будівель шляхом покрокової термомодернізації з дотриманням нормативних санітарно-гігієнічних вимог;

⇒ підвищення рівня свідомості мешканців, набуття нових знань і навичок з енергоощадності, як результат впровадження інформаційно-просвітницьких та організаційних заходів;

⇒ впровадження проектів із підвищення енергоефективності водопровідно-каналізаційного господарства і зменшення нераціональних втрат води та енергії;

⇒ збільшення частки альтернативних джерел енергії в енергобалансі області;

⇒ використання підприємствами теплоенергетики паливноенергетичних ресурсів, зокрема збільшення частки нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії за рахунок установлення теплових насосних установок, використання біопалива для вироблення теплової, електричної та сонячної енергії для потреб теплопостачання, переоснащення котелень з метою переведення на тверде паливо.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ створення умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій в енергетичний сектор – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;*

✚ будівництво вітропарків:

- Южне Енерджи у м. Южне (інвестор «China Power», Китай);

- Дністровська ВЕС, вітропарк в с.Старокозаче Білгород-Дністровського району (інвестор «Elementumenergy», США);

✚ здійснення енергозберігаючих та енергоефективних проектів/заходів – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;*

✚ впровадження технічних та організаційних заходів щодо зниження витрат бюджету на енергоносії – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;*

✚ впровадження системи стимулювання ощадного використання енергоресурсів на всіх рівнях – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;*

✚ зниження енергоємності виробництва теплової енергії, зменшення обсягу втрат енергоресурсів під час її транспортування та постачання за рахунок заміни і модернізації котлів, установа бачно-модульних котелень, утилізаторів тепла вихідних газів, індивідуальних теплових пунктів, заміни аварійних і ветхих теплових мереж – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;*

✚ зменшення викидів в атмосферу та використання палива з меншим питомим викидом, покращення технології згоряння палива, особливо твердого – *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації;*

✚ будівництво ПЛ 330 кВ Новоодеська-Арциз із заміною АТ -2 на ПС 330 кВ «Арциз» - *Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

- зменшення величина втрат теплоти будівель і витрат на потреби опалення в середньому на 15-20%;
- збільшення потужностей підприємств альтернативних джерел енергії;
- збільшення кількості укладених енергосервісних договорів;
- до 10% економії енергоресурсів за рахунок енергоефективної поведінки споживачів;
- до 20% скорочення енергоспоживання за рахунок налагодження енергоефективної експлуатації об'єктів;
- зменшення викидів CO₂ за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів.

9. СОЦІАЛЬНА СФЕРА

9.1. Демографічна ситуація та розвиток ринку праці

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ забезпечення надання шукачам роботи своєчасних та якісних послуг, спрямованих на прискорення їх працевлаштування;
- ⇒ надання якісних та своєчасних послуг внутрішньо переміщеним особам та демобілізованим військовослужбовцям, які брали участь в АТО (ООС);
- ⇒ організація професійного навчання, орієнтованого на задоволення поточних та перспективних потреб роботодавців, з максимальним використанням навчальної бази Одеського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості;
- ⇒ заохочення роботодавців, які зберігають діючі та створюють нові робочі місця насамперед для громадян, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці;
- ⇒ створення умов для працевлаштування в обсягах, необхідних для запобігання довготривалому безробіттю, зокрема нарощування обсягів професійного навчання безробітних під конкретне замовлення роботодавців та за професіями, що передбачають в подальшому самозайнятість або підприємництво, особливо мешканців сільської місцевості з урахуванням обмежених можливостей працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця на селі;

⇒ створення бази демографічних даних щодо чисельності населення шляхом проведення регіонального перепису населення.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ розширення сфери застосування праці та стимулювання заінтересованості роботодавців у створенні нових робочих місць – *Одеський обласний центр зайнятості*;

✚ підвищення професійного рівня та конкурентоспроможності економічно активного населення – *Одеський обласний центр зайнятості*;

✚ підвищення мобільності робочої сили на ринку праці та удосконалення регулювання трудової міграції – *Одеський обласний центр зайнятості*;

✚ сприяння зайнятості громадян, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці – *Департамент соціальної та сімейної політики облдержадміністрації*;

✚ сприяння зайнятості громадян, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції та демобілізованих військовослужбовців учасників антитерористичної операції – *Одеський обласний центр зайнятості*.

Очікувані результати:

➤ кількість населення, зайнятого економічною діяльністю, збільшиться до 1005,0 тис осіб, рівень зайнятості – до 60%;

➤ кількість безробітного населення зменшиться до 69,0 тис осіб, рівень безробіття становитиме 6,5%;

➤ утворення в усіх сферах економічної діяльності майже 27,0 тис робочих місць;

9.2. Грошові доходи населення та заробітна плата

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2021 рік:

⇒ налагодження ефективної співпраці відповідних територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади та місцевих органів виконавчої влади щодо здійснення контролю своєчасної і не нижче визначеного державою мінімального розміру оплати праці, виконання роботодавцями умов колективних договорів та галузевих угод у частині оплати праці, недопущення необґрунтованого зменшення заробітної плати;

⇒ проведення роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо недопустимості використання робочої сили з порушенням трудового законодавства;

⇒ сприяння скороченню нелегальної зайнятості населення області, легалізації трудових відносин;

⇒ посилення роботи щодо забезпечення додержання мінімальних гарантій з оплати праці та у сфері боротьби з тіньовою зайнятістю, проведення правової роз'яснювальної роботи.

Очікувані результати:

➤ зростання середньомісячної заробітної плати до 11 650,0 грн (темпу росту до 2020 року – 15,0%);

➤ підвищення середньомісячної заробітної плати в області до загальноукраїнського рівня;

➤ скорочення заборгованості із виплати заробітної плати.

9.3. Соціальне забезпечення

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2021 рік:

- ⇒ надання матеріальної допомоги мешканцям Одеської області, які опинилися у скрутному становищі внаслідок непередбачених обставин, за рахунок коштів обласного бюджету;
- ⇒ надання щомісячних довічних стипендій 70 громадянам віком старше 100 років у розмірі 1000 грн;
- ⇒ надання щомісячних стипендій 200 особам з інвалідністю внаслідок війни та учасників бойових дій Другої Світової війни у розмірі 1200 грн;
- ⇒ надання щомісячних стипендій 1600 особам з інвалідністю внаслідок війни, учасникам бойових дій у Республіці Афганістан та на території інших країн з інвалідністю від загального захворювання 1 групи у розмірі 700 грн;
- ⇒ надання щомісячної допомоги 650 сім'ям загиблих (померлих) військових, які брали участь в бойових діях у Республіці Афганістан та інших країнах у розмірі 1800 грн;
- ⇒ надання щоквартальної матеріальної допомоги 60 колишнім політв'язням і репресованим у розмірі 1000 грн;
- ⇒ надання щоквартальної цільової адресної допомоги 400 сім'ям загиблих (померлих) осіб, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою у розмірі 360 грн;
- ⇒ надання одноразової матеріальної допомоги на оздоровлення або відшкодування вартості санаторно-курортного лікування у санаторіях Одещини 450 особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи 1-3 категорії, ветеранам війни, воїнам-добровольцям антитерористичної операції, членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО, постраждалим учасникам Революції гідності, особам з інвалідністю загального захворювання, дітям з інвалідністю та особам з інвалідністю з дитинства у супроводі однієї супроводжувальної особи (за необхідності) один раз на рік за рахунок одного з бюджетів (не більше граничної вартості путівки, визначеної наказом Мінсоцполітики на відповідний рік);
- ⇒ організація оздоровлення 125 дітей, які перебувають в дитячих будинках-інтернатах системи соціального захисту;
- ⇒ надання щомісячної допомоги 280 сім'ям загиблих (померлих), учасників АТО, сім'ям захоплених у полон або оголошених зниклими безвісти військових, у т.ч. співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України у розмірі 3000 грн та 260 дітям до досягнення 18-річного віку у розмірі 500 грн на кожну дитину;
- ⇒ надання щомісячної стипендії 300 особам з інвалідністю з числа військовослужбовців, воїнів-добровольців та співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України у розмірі 2000 грн., а також їх 220 дітям до досягнення ними 18-річного віку у розмірі 500 грн на кожну дитину;
- ⇒ надання одноразової допомоги на проведення стоматологічного (хірургічного, терапевтичного) лікування, зубопротезування високотехнологічними матеріалами 20 учасників антитерористичної операції, воїнів-добровольців за рахунок одного з бюджетів у розмірі не більше 30000 грн;
- ⇒ будівництво центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю –
Юженська міська рада.

Очікувані результати:

- надання цільової адресної допомоги малозабезпеченим верствам населення області та сім'ям, які опинилися у скрутних життєвих обставинах;
- посилення соціального захисту та медичного забезпечення ветеранів війни та праці, інвалідів та інших малозабезпечених верств населення;
- покращення якості життєдіяльності людей з обмеженими потребами, учасників АТО та інших.

9.4. Пенсійна забезпечення

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ поліпшення якості обслуговування громадян;
- ⇒ своєчасна виплата пенсій та допомог;
- ⇒ зміцнення фінансової стабільності пенсійної системи;
- ⇒ впровадження електронних технологій;
- ⇒ розвиток інформаційних ресурсів.

9.5. Житлово-комунальне-господарство

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2021 рік:

- ⇒ встановлення систем доочищення питної води;
- ⇒ ремонт та реконструкція систем водопостачання та водовідведення;
- ⇒ впровадження сучасних технологій та обладнання на об'єктах водопостачання та водовідведення.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ завершення проектування об'єкту: «Будівництво магістрального водоводу питної води Матроска – Ізмаїл - Болград з інженерними спорудами для водозабезпечення м. Болград та населених пунктів Болградського та Ізмаїльського районів Одеської області з реконструкцією споруд подачі води з підземних джерел в районі с. Матроски Ізмаїльського району Одеської області», встановлення систем доочищення питної води - *Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації;*

✚ кінцеве проектування і будівництво Болградського групового водопроводу для забезпечення питною водою населених пунктів районів півдня Одеської області: Болградського (с.Калчева, с.Баннівка, с.Каракурт, с.Василівка, с.Голіца) і Ізмаїльського (с.Суворове, с.Приозерне) - *Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації;*

✚ капітальний ремонт водопровідних мереж в громадах області;

✚ забезпечення населення питною водою - *Департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

- забезпечення питною водою (13 населених пункти) із розрахунку 44,543 тис жителів Болградського та Ізмаїльського районів;
- встановлення систем доочищення питної води;
- ремонт та реконструкція водопровідних та каналізаційних мереж;
- впровадження енергозберігаючих технологій;
- будівництво артезіанських свердловин для питного водопостачання та ремонт та реконструкція водонапірних башт.

10. ГУМАНІТАРНА СФЕРА

10.1. Охорона здоров'я

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2021 рік:

- ⇒ проведення просвітницької роботи по стриманню розповсюдження гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2;
- ⇒ створення в області ефективної системи надання медичної допомоги в умовах пандемії;
- ⇒ підготовка приміщення/територій та розгортання мобільних госпіталів на 500 – 600 ліжок місць в області;
- ⇒ забезпечення киснем ліжкового фонду в лікарнях Одеської області;
- ⇒ подальше впровадження в області доступної вертикально-інтегрованої трьохрівневої системи надання медичної допомоги – відкриття сучасних приймально-діагностичних відділень на базі всіх центральних районних лікарень;
- ⇒ збільшення доступності та наближення медичних послуг до споживача;
- ⇒ збільшення кількості заключних контрактів із НСЗУ за пріоритетними напрямками;
- ⇒ зниження смертності від неінфекційних захворювань;
- ⇒ подальший розвиток мережі медичних установ, що надають медичну допомогу хворим з гострим ішемічним інсультом розробка та впровадження нових алгоритмів профілактики раку молочної залози на первинній та вторинній ланці;
- ⇒ зниження захворюваності на інфекційні захворювання:
  - підвищення рівня обізнаності населення щодо профілактики інфекційних захворювань, в тому числі туберкульозу, ВІЛ-інфікування, вірусних гепатитів;
  - підвищення рівня охоплення населення плановою імунопрофілактикою;
  - підвищення рівня охоплення наркозалежних замісною підтримуючою терапією;
  - вакцинація медичних працівників та пацієнтів із хронічною нирковою недостатністю проти вірусного гепатиту В;
  - забезпечення устаткування для безпечної та якісної вакцинації;
  - розбудова системи інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я;
- ⇒ зниження рівня смертності від інфекційних захворювань:
  - підвищення рівня раннього виявлення туберкульозу на первинній ланці;
  - підвищення рівня раннього виявлення інфікування ВІЛ та вірусними гепатитами;
  - підвищення охоплення пацієнтів з комбінованою патологією ВІЛ/туберкульоз сучасним лікуванням;
  - підвищення рівня прихильності пацієнтів з комбінованою патологією (ВІЛ + туберкульоз, ВІЛ + наркозалежність, туберкульоз + наркозалежність, ВІЛ + туберкульоз + наркозалежність) лікуванню запропонованими сучасними методами.

Очікувані результати:

- стримання розповсюдження в області гострої респіраторної хвороби COVID-19;
- максимальне забезпечення киснем ліжковий фонд лікарень Одеської області;
- перехід на нову систему фінансування 98,5% медичних закладів вторинної ланки та 97% - третинної ланки;
- збільшення кількості договорів із НСЗУ
- відкриття сучасних приймально-діагностичних відділень у всіх районах області;
- зниження смертності від гострого коронарного синдрому на 5% та від гострого ішемічного інсульту на 5%;
- підвищення середнього рівня охоплення плановими профілактичними щепленнями до на 15%;
- збільшення кількості проведених мамографій серед жінок з груп ризику;
- збільшення відсотку раннього виявлення раку молочної залози, зниження кількості запущених форм раку молочної залози;
- охоплення 95% від підлягаючих медичних працівників та пацієнтів із хронічною нирковою недостатністю вакцинацією проти гепатиту В;
- збільшення обізнаності молоді у питанні ВІЛ – інфекційних та методів профілактики;
- покращення доступності та збільшення відсотку прихильності до лікування вірусних гепатитів В та С.

10.2. Освіта

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2021 рік:

- ⇒ організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти, закладах загальної освіти, закладах освіти області, у яких навчаються діти з особливими освітніми потребами, закладах професійної (професійно-технічної) освіти, закладах позашкільної освіти області враховуючи епідемічну ситуацію у регіонах області та відповідно до рішень Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, з дотриманням рекомендацій Головного державного санітарного лікаря України;
- ⇒ удосконалення мережі закладів дошкільної освіти різних типів для задоволення освітніх потреб громадян, у тому числі для дітей з особливими освітніми потребами;
- ⇒ збільшення показника охоплення дітей дошкільною освітою;
- ⇒ покращення матеріально-технічної бази закладів дошкільної освіти, удосконалення предметно-розвивального середовища;
- ⇒ вжиття заходів щодо організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, забезпечення шкіл електронно-освітніми ресурсами, комп'ютерним та мультимедійним обладнанням, швидкісним зв'язком Інтернет;
- ⇒ виконання Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та діючих обласних програм у сфері освіти;

- ⇒ організація виконання Плану заходів щодо проведення Року математики;
- ⇒ формування спроможної мережі закладів загальної середньої освіти області, зокрема утворення опорних шкіл, покращення їх матеріально-технічного забезпечення;
- ⇒ реалізація проєктів «Велике будівництво» та «Спроможна школа для кращих результатів».
- ⇒ удосконалення мережі закладів освіти різних типів для задоволення освітніх потреб громадян, у тому числі для дітей з особливими освітніми потребами;
- ⇒ сприяння організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, дошкільної, професійно-технічної, вищої та позашкільної освіти;
- ⇒ удосконалення діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, підвищення якості надання послуг дітям з особливими освітніми потребами, їх психолого-педагогічної оцінки та супроводу;
- ⇒ оновлення матеріально-технічної бази спеціальних закладів освіти обласної комунальної власності.
- ⇒ оптимізація мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти;
- ⇒ підвищення якості підготовки кваліфікації робітничих кадрів відповідно до сучасних потреб регіонального ринку праці;
- ⇒ зміцнення та покращення матеріально-технічної бази закладів професійної (професійно-технічної) освіти та впровадження новітніх виробничих технологій;
- ⇒ підвищення престижу робітничих професій;
- ⇒ оновлення переліку професій актуальних на регіональному ринку праці;
- ⇒ реконструкція та капітальні ремонти будівель НВК та ЗОШ у Балтській, Біляївській, Авангардівській, Визирській та Чорноморській ТГ;
- ⇒ продовження роботи щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання, розвитку та становлення активної громадської позиції учнівської молоді.

Очікувані результати:

- забезпечення права осіб на здобуття освіти в різних формах або поєднуючи їх, зокрема в інституційній (очній (денній, вечірній), заочній, дистанційній), та індивідуальній (екстернатній, педагогічного патронажу) на 100%;
- організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, забезпечення шкіл електронно-освітніми ресурсами, комп'ютерним та мультимедійним обладнанням, швидкісним зв'язком Інтернет у період карантинних обмежень на 100 %;
- збільшення відсотку закладів загальної середньої освіти, що мають безпечно оновлене освітнє середовище до 100%;
- збільшення кількості учнів з особливими освітніми потребами, які охоплені інклюзивним навчанням на 10%;
- збільшення частки педагогічних працівників, які володіють навичками підтримки дітей з особливими освітніми потребами в освітньому процесі на 10%;

- створення нової системи управління професійною (професійно-технічною освітою) регіону, що базуватиметься на широких повноваженнях місцевих громад, децентралізації, багатоканальному фінансуванні – збільшення частки фінансування закладів професійної (професійно-технічної) освіти області на 10% з місцевих бюджетів громад в обласний бюджет;
- реформування галузі професійної (професійно-технічної) освіти та удосконалення мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти шляхом реорганізації (об'єднання) закладів професійної (професійно-технічної) освіти та створення на їх базі 1 багатопрофільного Центру професійної освіти.
- формування регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів відповідно до потреб ринку праці (за результатами моніторингу) на підставі угод із роботодавцями на 100 %.

10.3. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2021 рік:

- ⇒ розв'язання проблем дитячої безпритульності і бездоглядності; запобігання сирітству, жорсткому поводженню з дітьми, насильству в сім'ї стосовно дітей;
- ⇒ розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ⇒ захист житлових та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, створення реєстру дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа, які потребують забезпечення житлом;
- ⇒ проведення профілактичної роботи з сім'ями, що потрапили у складні життєві обставини, в яких проживають діти;
- ⇒ ефективне функціонування обласного, районного та міських притулку та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей;
- ⇒ розвиток національного усиновлення: створення позитивного іміджу та престижу усиновителів, батьків-вихователів прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, опікунів та піклувальників;
- ⇒ влаштування дітей, які залишились без піклування батьків, до сімейних форм виховання;
- ⇒ дотримання прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переміщених з тимчасово окупованих територій;
- ⇒ підвищення ефективності діяльності органів опіки та піклування щодо раннього виявлення дітей, які потребують соціального захисту, надання їм своєчасної допомоги;
- ⇒ залучення громадських та інших організацій до діяльності з питань соціального захисту, соціальної підтримки та надання соціальних послуг дітям, зокрема, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування;
- ⇒ забезпечення захисту житлових та майнових прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб з їх числа.

Очікувані результати:

- збільшення виявлення та підвищення ефективності надання допомоги дітям, що постраждали від жорсткого поводження, насильства в сім'ї;
- зменшення кількості сімей, що опинились у складних життєвих

обставинах, а саме: сімей, які ухиляються від виконання батьківських обов'язків; сімей, діти з яких перебувають в інтернатних закладах, будинках дитини та центрах соціально-психологічної реабілітації;

➤ збільшення кількості дітей, що повернені до біологічних родин та влаштовані у сім'ї громадян;

➤ збільшення кількості дітей, повернених до біологічних родин, що пройшли соціально-психологічну реабілітацію в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей;

➤ повернення у біологічні сім'ї або сім'ї родичів 35% дітей, вилучених з сімей, які опинились в складних життєвих обставинах;

➤ влаштування не менше 41 дитини-сироти та дітей, позбавлених батьківського піклування, до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;

➤ досягнення 90% влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які посиротіли, до сімейних форм виховання;

➤ створення дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.

10.4. Культура

Пріоритетні напрямки та ключові кроки на 2021 рік:

⇒ захист і збереження культурної спадщини Одеської області;
⇒ забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя регіону;

⇒ розвиток міжнародного співробітництва у сфері культури;

⇒ створення центрів культурних послуг;

⇒ забезпечення етнокультурних потреб національних меншин
Розвиток усіх етнічних та релігійних спільнот Одеської області;

⇒ забезпечення реалізації державної політики у сфері релігії;

⇒ сприяння використанню субвенцій з державного бюджету, Державного фонду регіонального розвитку, Українського культурного фонду як інструментів залучення бюджетних коштів у сферу культури.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ проведення ремонтно-реставраційних робіт на об'єктах культури - пам'ятках архітектури та містобудування національного значення (Одеська обласна філармонія, Одеський художній музей, Одеський музей західного та східного мистецтва тощо), здійснення заходів щодо розвитку музейної справи, проведення інформаційно-просвітницьких та мистецьких заходів, спрямованих на збереження та популяризацію елементів нематеріальної культурної спадщини – *Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини;*

✚ проведення інформаційно-просвітницьких та культурно-мистецьких заходів, фестивалів, курсів з вивчення української мови тощо – *Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини;*

✚ проведення в Одеській області міжнародних мистецьких акцій, конкурсів, участь творчих колективів, театрів, музеїв у міжнародних проектах;

✚ сприяння створенню функціонально та організаційно нових моделей закладів культури – *Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини;*

✚ співфінансування проектів Державного фонду регіонального розвитку, Українського культурного фонду. Надання інформаційної,

організаційної допомоги закладам культури щодо участі у різноманітних культурних проектах— *Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини;*

✚ підтримка діяльності національно-культурних товариств області— *Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини;*

✚ забезпечення надання якісних та доступних культурних послуг в громадах області.

Очікувані результати:

➤ збереження та популяризація пам'яток культури Одеського регіону, підвищення спроможності існуючих інституцій у сфері культури та покращення туристичного потенціалу області;

➤ збільшення кількості заходів, спрямованих на розвиток та функціонування української мови, популяризацію української літератури, українського кіномистецтва, театрального мистецтва.

➤ підвищення ефективності культурної дипломатії, розвиток міжнародного партнерства і залучення міжнародної грантової підтримки

➤ підвищення якості культурних послуг та задоволення культурних потреб населення громад, більш ефективного використання коштів громади;

➤ створення умов для забезпечення прав національних меншин та свобод віросповідання;

➤ збільшення видатків на розвиток культури та мистецтва у регіоні.

➤ сприяння формуванню гармонійних міжконфесійних відносин у регіоні.

У 2021 році буде продовжено реалізацію заходів обласної комплексної програми «Культура Одещини - 2020-2022 роки».

10.5. Фізична культура і спорт

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

⇒ організація та проведення спортивних заходів в умовах пандемії з дотриманням протиепідемічних заходів;

⇒ залучення населення до занять фізичною культурою і спортом за місцем роботи та проживання з дотриманням протиепідемічних заходів та з урахуванням нового адміністративно-територіального поділу області;

⇒ реорганізація мережі закладів фізичної культури і спорту комунальної форми власності відповідно до нового адміністративно-територіального поділу регіону та з урахуванням нормативів забезпечення населення закладами фізичної культури і спорту, потреб новостворених ТГ, територіальної доступності тощо.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ налагодження співпраці з новоствореними ТГ у сфері фізичної культури і спорту, надання організаційної та методичної підтримки структурним підрозділам з питань фізичної культури і спорту виконавчих органів ТГ в їх діяльності, структурній побудові тощо - *управління фізичної культури та спорту облдержадміністрації;*

✚ створення сучасних спортивних комплексів на базі комунального закладу «Одеська обласна школа вищої спортивної майстерності «Олімпієць», комунального підприємства «СКК «Палац спорту» та водно-веслувальної бази

ФСК «Локомотив» в с. Нова Долина Овідіопольського району - *управління фізичної культури та спорту облдержадміністрації*;

✚ забезпечення якісної підготовки та участі спортсменів Одеської області в Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських Іграх - *управління фізичної культури та спорту облдержадміністрації*;

✚ виплати грошової винагороди спортсменам – чемпіонам та призерам Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських Ігор *управління фізичної культури та спорту облдержадміністрації*;

Очікувані результати:

- охоплення більшої кількості людей фізкультурно-оздоровчою діяльністю;
- проведення великої кількості спортивних заходів;
- включення спортсменів області до складу національних збірних команд України з олімпійських видів спорту;
- включення спортсменів області до складу національних збірних команд України з неолімпійських видів спорту;
- введення спортивних споруд в експлуатацію в 2021 році;
- спортсмени Одеської області, які посіли 1-6 місця на Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських Іграх;
- ТГ, які повністю забезпечені закладами фізичної культури і спорту комунальної форми власності.

10.6. Туристично-рекреаційна галузь

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

⇒ покращення туристично-курортної інфраструктури шляхом облаштування місць панорамного огляду основних туристичних та екскурсійних об'єктів Одеської області для створення конкурентоспроможного туристичного продукту, який задовольнить відповідні потреби населення України та іноземних громадян, які відвідають Одеську область;

⇒ проведення інвестиційних та бізнес-форумів для залучення інвестицій, що збільшить туристичні потоки, зміцнить імідж області як курортно-рекреаційного та туристичного центру;

⇒ збільшення кількості туристів, які відвідують регіон і відповідне підвищення надходжень в обласний та місцеві бюджети.

⇒ збільшення культурних подій в області;

⇒ збільшення кількості нових туристично-екскурсійних маршрутів.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ підвищити якість та конкурентоспроможність туристичного продукту – *управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації*;

✚ покращити стан зон відпочинку на морському узбережжі, розвинути інфраструктуру рекреаційних територій, провести благоустрій парків та пляжів – *управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації*;

✚ покращити загальну інформованість потенційних інвесторів про можливості інвестиційних вкладень в об'єкти рекреаційно-туристичного комплексу регіону – *управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації*;

✚ сприяти появі нових туристично-екскурсійних маршрутів – *управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації*;

✚ популяризувати туристичний продукт через ярмаркову, виставкову та

фестивальну діяльність – *управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації;*

✚ поліпшити доступ до інформації та підвищити рівень інформування про Одеську область з туристичного напрямку на телебаченні та у мережі Інтернет – *управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації.*

✚ розвиток курортів української Бессарабії - реконструкція інфраструктури узбережжя від с. Курортне Білгород-Дністровського району до с. Приморське Кілійського району - *управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації.*

✚ Розвиток потенціалу «Дністровського кільця»: Білгород-Дністровська Фортеця, Нижньодністровський парк, еоторузм і т.д. - *управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації.*

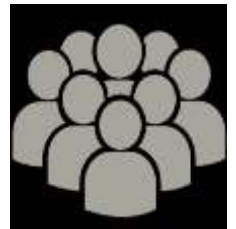
Очікувані результати:

- створення нових туристично-екскурсійних маршрутів;
- збільшення туристичного збору;
- загальна очікувана кількість туристів, що відвідують область у 2020 році – 6,5 млн осіб.

10.7. Розвиток громадянського суспільства

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ створення сприятливих умов для інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства;
- ⇒ забезпечення ефективних процедур участі громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної політики, вирішенні питань місцевого значення;
- ⇒ стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку області;
- ⇒ створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці.

Ключові кроки на 2021 рік:

✚ видання матеріалів кращих практик використання різних форм демократії участі, співпраці органів публічної влади та громадських об'єднань - *управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*

✚ проведення навчально-методичних семінарів та тренінгів для представників інститутів громадянського суспільства щодо механізмів та кращих практик участі громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної політики, вирішенні питань місцевого значення - *управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*

✚ проведення консультацій з громадськістю відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 №996 - *управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*

✚ проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка за рахунок коштів обласного бюджету, відповідно до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2011 №1049 - *управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації;*

✚ висвітлення діяльності обласної державної адміністрації засобами масової інформації - управління комунікацій та інформаційної політики облдержадміністрації.

Очікувані результати:

- підвищення активності інститутів громадянського суспільства області, підтримка позитивного іміджу активних громадських об'єднань, мотивація інститутів громадянського суспільства до активної співпраці з органами публічної влади на засадах партнерства, в тому числі шляхом реалізації програм (проектів, заходів) на умовах спільного фінансування;
- залучення громадськості до формування та реалізації державної, регіональної політики, вирішення питань місцевого значення;
- підвищення потенціалу представників інститутів громадянського суспільства, зокрема, формування знань і вмінь щодо новітніх форм і методів співпраці з органами публічної влади;
- поширення позитивного досвіду та впровадження новітніх форм і методів співпраці органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства;
- підвищення кваліфікації представників інститутів громадянського суспільства щодо форм і методів співпраці з органами публічної влади, мотивація органів публічної влади до активізації співпраці з громадськістю, підвищення рівня прозорості та відкритості діяльності органів публічної влади;
- активізація співпраці органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства зі ЗМІ щодо вирішення проблем розвитку громадянського суспільства області;
- консолідація інститутів громадянського суспільства області та України, активізація міжрегіонального співробітництва в сфері розвитку громадянського суспільства України.

11. ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Пріоритетні напрямки на 2021 рік:

- ⇒ створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- ⇒ налагодження співпраці з органами місцевого самоврядування, науковими та навчальними закладами, установами природно-заповідного фонду, громадськими природоохоронними організаціями щодо виявлення і підготовки пропозицій про заповідання цінних природних комплексів та об'єктів;
- ⇒ збільшення фінансування на проведення природоохоронних, науково-дослідних заходів у межах природно-заповідного фонду;
- ⇒ збільшення інвестиційної привабливості природно-заповідного фонду за рахунок попиту на різні види рекреаційної та туристичної діяльності;
- ⇒ підвищення екологічної свідомості широких верств населення;
- ⇒ організація системи моніторингу атмосферного повітря в Одеській області;
- ⇒ вирішення питання функціонування Придунайських озер;

⇒ створення інфраструктури для сортування, переробки та утилізації побутових відходів і захоронення на Одеському міському звалищі «Дальницькі кар'єри» побутових відходів після їх сортування та перероблення;

⇒ розширення системи з вилучення та використання біогазу з Одеського міського звалища «Дальницькі кар'єри».

Ключові кроки на 2021 рік

✚ забезпечення реалізації регіональної Програми збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2019-2023 роки (проект) – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ посилення нагляду (контролю) спеціально уповноваженими на це органами виконавчої влади з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ вирішення проблемних питань, пов'язаних із забрудненням поверхневих та підземних водоносних горизонтів – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ виконання робіт з розчистки русел річок, захист від підтоплення та затоплення населених пунктів Одеської області – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ проведення заходів щодо будівництва та реконструкції каналізаційно-очисних споруд (КНС) – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ будівництво та капітальний ремонт каналізаційних очисних споруд та насосних станцій в громадах області – *громади, Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ збереження цінних природних екосистем, розвиток організованих форм рекреації і туризму, екологічної освіти, збереженню традиційних форм раціонального природокористування і сталого розвитку природно-територіального комплексу – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ створення реєстрів об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, обсягів і місць їх видалення – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ фінансування робіт з будівництва і введення в експлуатацію об'єктів поводження з відходами, а також реконструкції та/або облаштування полігонів і звалищ відповідно до екологічних вимог, рекультивациі земельних ділянок, на яких розміщуються полігони і звалища – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ паспортизація полігонів ТПВ – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ заходи з впровадження нових технологій поводження з ТПВ – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ встановлення пунктів спостереження за станом атмосферного повітря – *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації;*

✚ фінансування робіт з виготовлення проектно-кошторисної документації по заходу «Відновлення екосистеми морського лиману Сасик

шляхом будівництва з'єднувального каналу з Чорним морем та реабілітації - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації.*

✚ розчистка каналів і шлюзів, які наповнюють Придунайські озера Катлабух, Сафьяни, Ялпуг, Катрал і Кагул - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації.*

✚ забезпечення екологічно-безпечного збирання, перевезення, зберігання, утилізації/видалення/знешкодження відходів непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (ХЗЗР) та тари, у якій зберігаються та перевозяться ХЗЗР - *Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації.*

Очікувані результати:

- збільшення площі природно-заповідного фонду Одеської області до 5,4%.
- раціональне використання природних ресурсів та регульоване здійснення господарської діяльності у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- створення умов для організованого та ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
- зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на 3%;
- збільшення надходження екологічного податку на 50,0%;
- зменшення забруднення підземних водоносних горизонтів шляхом тампонажу 45,0% артсвердловин, які є потенційно покинутими, частина з них можливо підлягає ліквідаційному тампонажу;
- ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ на 50,0%.

1. Основні показники соціально-економічного розвитку Одеської області на 2021 рік

Показник	Факт 2019 рік	2020 рік		Прогноз 2021 рік	Виконання прогнозного показника у %
		Прогноз за Програмою	Очікуване		
Індекс промислової продукції, %	107,4	101,5	95,5	102,0	+6,5 в.п.
Обсяг реалізованої промислової продукції, млн.грн.	61408,0	63 000,0	61515,0	63900,0	103,9
Індекс сільськогосподарського виробництва, %	89,4	101,3	60,0	120,0	+60 в.п.
Валова продукція сільського господарства у всіх категоріях господарств у цінах 2010 року, всього млн. грн.	28278,5	11610,8*	15000,0	16500,0	110,0
у т.ч. рослинництва	25229,7	9980,0*	12015,0	13600,0	113,2
тваринництва	3048,8	1630,8*	2985,0	2900,0	97,15
Сальдо торговельного балансу, млн.дол.США	29,9	215,0	-86,0	+70,0	x
Обсяг експорту товарів – всього, млн.дол.США	1384,1	1520,0	1238,0	1427,0	115,3
Обсяг експорту послуг – всього, млн.дол.США	816,8	800,0	820,0	923,0	112,6
Обсяг імпорту товарів– всього, млн.дол.США	1905,1	1800,0	1864,0	1960,0	105,15
Обсяг імпорту послуг – всього, млн.дол.США	265,9	230,0	280,0	320,0	114,3
Обсяг прямих іноземних інвестицій – всього, млн. дол. США	1329,2	1275,0**	1750,0***	1800,0	102,8
Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах, млн.грн.	21080,1	16 800,0	13660,0	18000,0	131,8
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн.грн.	17893,6	15 400,0	20500,0	16000,0	78,0
Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування, тис.м ²	1087,2	580,0	650,0	670,0	103,1
Оборот роздрібною торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб) – у фактичних цінах, млн.грн.	82764,8	78 000,0	83500,0	85000,0	1,8
Індекс споживчих цін, %	103,9	106,0	104,0	107,0	+3,0 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників:					
номінальна, гривень	9246	12 000,0	10130	11650	+15%
номінальна, скоригована на індекс споживчих цін, відсотків до попереднього року	107,4	113,0	105,0	109,0	+4 в.п.
Чисельність населення у віці 15-70 років, зайнятого економічною діяльністю, тис.чол.	1020,1	1017,0	1015,5	1016,0	100,0
Рівень зайнятості населення у віці 15-70 років у відсотках до населення відповідної вікової групи, %	58,3	57,1	58,1	58,2	+0,1 в.п.
Рівень безробіття, визначений за методологією МОП, відсотків до економічно активного населення у віці від 15 до 70 років, %	5,9	6,3	7,2	6,7	-0,5 в.п.

*в цінах 2010 року

**прогноз на підставі статистичних даних за 2019 рік

***дані НБУ